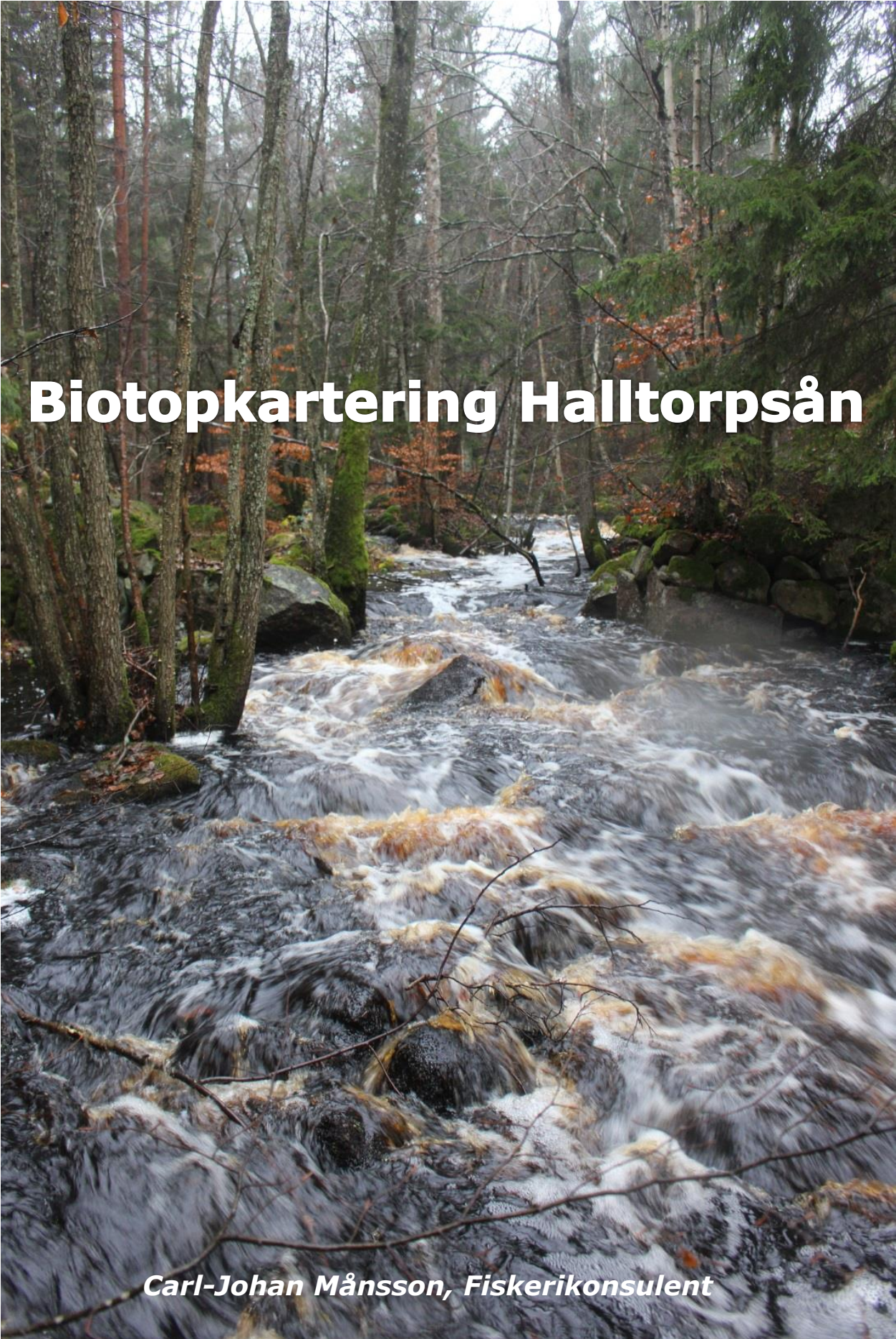

Biotopkartering Halltorpsån

Carl-Johan Månsson, Fiskerikonsulent

Administrativa uppgifter

Biotopkartering av Halltorpsån utfördes under 2014, totalt 52 km. Totalt delades ån in i 67 delsträckor.

Uppdragsgivare: Kalmar kommun samt Hagbyåns och Halltorpsåns vattenråd

Finansiering: Medel via Länsstyrelsen i Kalmar län

Utförare fältmoment: Carl-Johan Månsson & Tellie Karlsson, Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge

Rapport skriven av Carl-Johan Månsson

Framsida foto: Halltorpsåns södra fåra vid Lyckeström, hösten 2014.

Foton: Carl-Johan Månsson

Rapportversion: 20150301:1

Förslag sändlista: Markägare (lantbrukare, skogsbrukare) och tomtägare längs ån, dammägare, Svenska kyrkan, Skogsstyrelsen, Länsstyrelsen i Kalmar län, Vattenmyndigheten Södra Östersjön, Trafikverket, Emmaboda kommun, Torsås kommun, Nybro kommun, LRF, Södra, hembygdsföreningarna Södermöre och Karlslunda.

Sammanfattning

Biotopkartering, som beskriver vattendragets biotoper, genomfördes 2014 i Halltorpsån, hela åns huvudfåra ingick, totalt 52 km. Syften var att redovisa Halltorpsåns förhållanden och omgivning samt utarbeta åtgärdsförslag för kommande år.

Halltorpsån är påverkad på olika sätt, en stor del är rensad och rätad. Trots detta finns skyddsvärda mer opåverkade strömhabitat bevarade i flera områden. I ett länsperspektiv bör Halltorpsån prioriteras högt, ån och dess närmiljö håller höga naturvärden.

Med biotopkarteringen som underlag redovisas en mängd åtgärder med syfte att höja ån status. Några viktiga åtgärder är att ytterligare kartlägga åns biologi, minska belastning av näringsämnen, utföra biotopvård, öka skyddszoner intill ån samt åtgärda vandringshinder. Totalt presenterar rapporten ett 35-tal prioriterade förslag, samt ett antal för olika delsträckor. Mållart för statushöjande åtgärder i vattendraget bör vara den vandrande öringen. Öringen är en bra signalart, en art som svarar snabbt på förbättringar och kan fungera som paraplyart för andra krävande arter.

Rapporten är en viktig del i olika åtgärdsarbeten kommande år för att stärka den viktiga vattenresursen och uppnå god status. Förhoppningen är att underlaget kommer att användas av markägare, vattenråd, länsstyrelse, vattenmyndighet, trafikverket, skogsstyrelsen och kommun m.fl. aktörer för att öka fokus på de skyddsvärda vattenmiljöerna.

Innehållsförteckning

Administrativa uppgifter	2
Sammanfattning	2
Inledning	4
Syfte	5
Metoder	6
Fältupplägg	6
Utförare	6
Omfattning	7
Bearbetning av data	8
Resultat	9
Halltorpsåns förhållanden och miljöstatus	9
Åns höjdlägen och lutning	10
Halltorpsåns vatten och fauna	11
Skyddade områden	12
Kulturmiljöer	14
Biotoper	14
Diken	19
Vandringshinder	20
Vägpassager	21
Naturvärdesbedömning	22
Jämförelser andra vattendrag	23
Sträckor och åtgärdsförslag	25
Sträcka 1-15	25
Sträcka 16-29 och 68-70	36
Sträcka 30-40	46
Sträcka 41-50	53
Sträcka 51-61	59
Sträcka 62-67	66
Kartor	70
Referenser	72

Figur 1. Brandticka är en hotad och sällsynt art. Detta exemplar hittades intill Halltorpsån på en gammal gran. Död ved på marken och i vattnet gynnar många arter!

Inledning

Halltorpsån mynnar i Östersjön vid Värnanäs, öster om Halltorp, i Kalmar kommun. Halltorpsån rinner främst i Kalmar kommun men dess källområden ligger i Emmaboda och Torsås kommuner. Halltorpsåns övre delar har namnet Åleboån, vi har valt namnet Halltorpsån för hela huvudfåran. Halltorpsån tillhör kustområde 78/79, områdets yta är 157 km² stort. Halltorpsån är ett sjöfattigt avrinningsområde, inom vattensystemet finns endast en sjö; Uggebosjön. Då det uppströms Uggebosjön finns en överledning från Hagbyåns avrinningsområde så rinner flera mindre sjöars vatten till Halltorpsån.

Halltorpsån är en varierad å som rinner i skogsbygd och slättbygd. Strömmande vattenmiljöer innehåller en mängd biotoper, alla med en mängd arter knutna till specifika habitat. Strida forsar, lugna höljor, strandskogar och våtmarksområden håller en rik flora och fauna.

Vi har under lång tid påverkat vattenmiljöer i olika grad. Utvecklingen mot effektivisering i modern tid har inneburit att flora och fauna har trängts undan. Människan har utvunnit mer odlingsbar mark vilket betytt att vattnets naturliga lopp och processer har störts. Vattenkraft har använts till kvarnar och för elproduktion vilket har lett till vandringsproblem för fisk. Rensningar och utdikningar har förändrat vattendragens naturliga lopp och flöde med snabb avrinning som följd. Försurningen av våra vatten är ett stort problem som påverkar allt liv i vattnet bl.a. med

reproduktionsskador hos fisk och kräfter som följd. Metaller så som aluminium och kvicksilver är ofta ett problem i sura vatten. Näringsämnen från tätorter och jordbruksmark släpps ut i sjöar och vattendrag som gör att eutrofieringen (övergödningen) ökar som på sikt kan innebära att hela ekosystem förändras. Med en ökning av näring i vattnet kan växligheten breda ut sig och planktonblomningar uppstå vilket kan göra vattnet mindre attraktivt för bad och fiske. Den ökade "brunifieringen", d.v.s. den ökade humushalten, kan delvis bero på att skogsbruket inte tar tillräcklig hänsyn till vattenmiljöerna. För att komma tillrätta med hur olika intressen påverkar vattnen gäller det att tänka på hela avrinningsområdet. Det som sker i vattnet uppströms når senare nedströms belägna vatten och tillslut kustmiljön.

Mycket i våra vatten har förbättrats men vi står inför många framtida utmaningar. Vi har översvämningsproblematiken men även torka. Livsmedelsproduktionen kräver vatten, liksom många andra näringar. Att sträva efter att få tillbaka ett landskap som är helt opåverkat av människan är ingen rationell målsättning, men vi kan på olika plan skydda och utveckla vissa områden mot en högre biologisk mångfald. Denna strävan behöver inte innehålla motsättningar mellan olika intressen utan insatser kan ske gränsöverskridande med försök till samförstånd. Vattenråd är ett exempel på organisation där samtal förs gemensamt. För att förbättra de strömmande vattenmiljöerna, vilket ligger i linje med nationella miljömål och EU:s vattenförvaltning behövs underlagsmaterial och uppgifter om vattnens funktion, biotoper och vilka arter som lever där. Biotopkartering syftar till att beskriva vattendraget, utifrån dess biotoper. En biotop kan enkelt beskrivas som en viss miljö där vissa växter och djur lever. Biotopkarteringen kan utgöra viktigt underlag för många olika typer av åtgärdsarbete.

Biotopkartering av vattendrag kan användas till följande:

- Inom arbetet med vattendirektivet (EU:s ramdirektiv för vatten)
- Till uppföljning av miljömålet Levande sjöar och vattendrag
- Som underlag (MKB) vid olika exploateringar såsom markbyggen och vägar samt skogsbruk
- Som underlag för turism
- Till fiskevårdsplanering och inrättande av skyddade områden
- Som underlag för miljöövervakning och biologisk återställning
- Som underlag för vattenvårdsåtgärder
- Som information till markägare och boende i området

Syfte

Syftet med biotopkarteringen var att:

- beskriva och kvantifiera strandzonens och vattendragens biotoper
- beskriva och kvantifiera påverkan och naturlighet
- ge underlag för att lokalisera områden för möjliga åtgärder
- ge underlag för att lokalisera möjliga problem/hotspots med tanke på övergödning eller andra vattenföroreningar
- lokalisera och beskriva vandringshinder och vägpassager

Biotopkarteringen i Halltorpsån ingick i ett större projekt där Hushållningssällskapet inventerade Snärjebäcken inom Kalmar kommun. Rapporter från båda inventeringarna har tagits fram parallellt.

Metoder

Fältupplägg

Biotopkartering av Halltorpsån utfördes från mynningen till Troxhult (Torsås kommun), med start 1 september 2014. Datum för fältinventeringen var 1/9, 8/9, 9/9, 15/9, 16/9 och 24/9. Den södra grenen vid Lyckeström karterades 20/11. Metodiken följde i sin grund Jönköpingsmodellen (Naturvårdverket, 2003). Inledningsvis studerades området via flygbildskartor där sträckavdelningar gjordes. Vattendragets sträckor fotvandrades i uppströms riktning, noteringar gjordes i fältprotokoll (se figur 2). En person på ena sidan av ån noterade närmiljö/omgivning samt diken på sin sida, en person på andra sidan av ån noterade vattenbiotoper, vandringshinder och broar/vägoöverfarter samt diken på sin sida. I fält gjordes noteringar om speciella arter och värdefulla strukturer samt möjliga åtgärdsförslag. Uppgifterna från vattenbiotop, diken och omgivande miljöer rapporterades in till nationell databas (Biotopdatabasen, se referenslistan). Utifrån fältunderlaget har denna rapport utarbetats där fokus ligger på att beskriva vattenmiljön och lägga fram förslag för fiske- och vattenvårdande åtgärder.

Figur 2. Biotopkarteringens modell och dess olika fältprotokoll: Vattenbiotoper, Omgivning/Närmiljö, Biflöden/Diken samt Vandringshinder.

Utförare

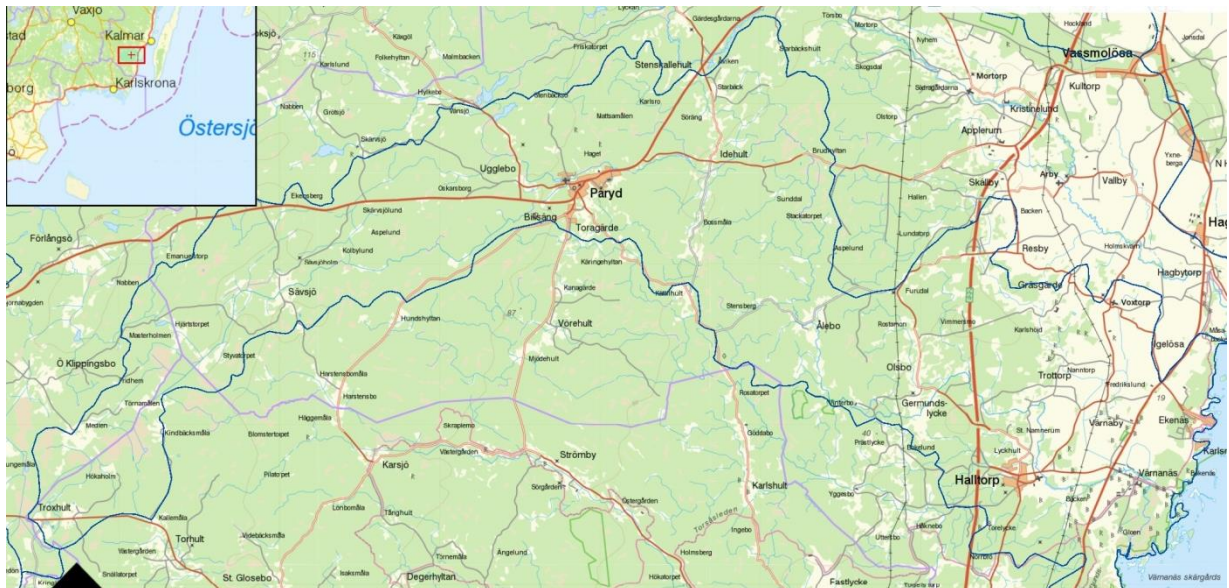
Uppdraget genomfördes av Carl-Johan Månsson som lett arbetets utförande, karterat, rapporterat data och skrivit rapport. Carl-Johan är biolog med inriktning limnologi/fisk. Han är verksam som fiskerikonsulent på Hushållningssällskapet. Carl-Johan har stor erfarenhet att jobba med vattenmiljöer, inom inventeringar och åtgärdsarbete. Tellie Karlsson karterade omgivande miljöer. Tellie är agronom, verksam som växtodlingsrådgivare på Hushållningssällskapet.

Figur 3. Vid biotopkartering noteras en mängd data om vattnet och dess omgivning. Ekologiska kunskaper om vattendragens funktion och om arter som finns i och vid vatten är nödvändigt. Vid biotopkartering berör man ofta kulturhistoriska värden, på bilden inventerare som gör notering nedströms Inges damm. Notera stensättningen.

Omfattning

Halltorpsån karterades från mynning till källområdet i Troxhult i uppströms riktning. Hela åns huvudfåra karterades. Båda fårorna vid Lyckeström ingick. Sträckan var totalt 52 km. Kartan nedan visar biotopkarterad sträcka och Halltorpsåns avrinningsområde.

Figur 4. Karta över Halltorpsån.

Bearbetning av data

Metoden biotopkartering bygger på att man noterar förekomsten av olika biotoper. För vattenbiotop noteras förekomst av bottensubstrat, vegetation, strömförhållande, skuggning och död ved inom en skala 0-3 där:

0=Saknas

1=Liten andel, <5%

2=Måttlig andel, 5-50%

3=Hög andel, >50%

För rensning, som är ett mått på fysisk påverkan på vattnet, noteras en skala 0-3 där:

0=Ingen

1=Försiktig

2=Kraftig

3=Omgrävt

För öringbiotop (öringen är en indikator för mer opåverkade och skyddsvärda habitat) noteras en skala 0-3 för lekområde, uppväxtområde och ståndplatser där:

Lekområde

0=Lekmöjligheter saknas, 1=Inga synliga lekområden men rätt strömförhållande, 2=Tämligen goda lekmöjligheter men inte optimalt, 3=Goda-mycket goda lekmöjligheter

Uppväxtområde

0=Inte lämpligt, 1=Möjliga men inte goda, 2=Tämligen goda, 3=Goda-mycket goda uppväxtområden

Ståndplatser

0=Saknas, 1=Möjligt för enstaka större öringar att uppehålla sig, 2=Tämligen goda, 3=Goda-mycket goda förutsättningar för större öring

För vandringshinder görs dels en beskrivning samt en bedömning hur pass svårt hindret är för olika arter att passera. För diken görs en bedömning kring hur stor påverkan detta kan ha på vattendraget.

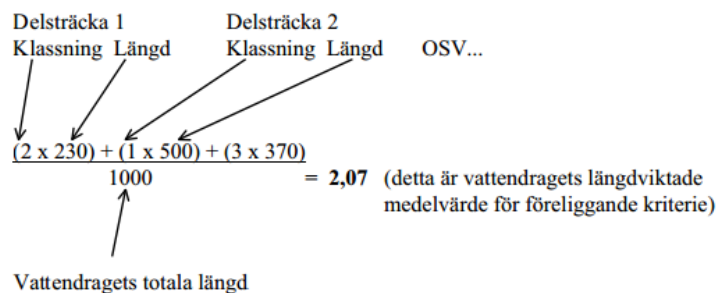
Omgivningen är sträckan 30-200 m från vattendraget. Närmiljön är området 0-30 m från vattendraget. För båda noteras olika marktyper enligt en skala där:

1=Marktypen utgör <5%

2=Marktypen utgör 5-50%

3=Marktypen utgör >50%

Data i rapporten presenteras som främst som andel av hela sträckan eller som längdviktat medelvärde. För vissa kriterier presenteras arealerna. Längdviktat medel är en sammanvägning av samtliga sträckors andelar och ju högre värde desto större täckning. Nedan visas hur längdviktat medel räknas fram.

Jämförelser görs med resultatet från biotopkartering av Snärjebäcken (Månsson, 2015) och länsstyrelsens biotopkarteringar som utfördes 2000-2001 (Länsstyrelsen i Kalmar län).

För en utförlig metodikbeskrivning och klasser/definitioner se Naturvårdsverket 2003 och Länsstyrelsen i Jönköpings län, rapport 2002:55.

Resultat

Halltorpsåns förhållanden och miljöstatus

Halltorpsåns avrinningsområde uppgår till totalt 126 km² (SMHI Vattenwebb). I hela området dominerar skogsmark markanvändningen, 88 % (SMHI). Jordbruksmark står för totalt 10 %. I den nedersta delen av ån uppgår jordbruksmark till ca 30 % av arealen. Jordarten i avrinningsområdet domineras av morän.

Flödet varierar stort på samma sätt som i övriga åar längst den torra regionen i sydost. Vid karteringen i september bedömdes vattenflödet vara medel till högt i nedre delen av ån, på sträckor uppströms Halltorp bedömdes det till medel.

SMHI redovisar följande medelvattenvattenföring (perioden 1981-2010):

MHQ Medelhögflöde m³/s	6,8
MQ Medelflöde m³/s	0,8
MLQ Medellågflöde m³/s	0,09

Inom Halltorpsåns avrinningsområde finner man påverkan på vattnen av olika typer. Försurning har varit ett problem men har förbättrats genom kalkning. Dammar gör att hinder skapas som faunan har svårt att passera. Näringspåverkan sker från jord- och skogsbruk samt enskilda avlopp. Vi har idag ett betydligt mörkare vatten, den så kallade brunifieringen, som gör att siktklimatet ändras i vattnet, till försämring för flora och fauna. Halltorpsån är, liksom de flesta vattendrag i södra Sverige, påverkad av rensningar och andra morfologiska förändringar. Inom Halltorpsån finns ett flertal rensningsföretag.

Halltorpsån har en överledning från Hagbyån. Denna ansluter vid Påryd där vatten kommer norrifrån från Vänsjösjön och Ugglebosjön.

Vattendirektivet och ekologisk status

Runt om i Sverige har man genom åren gjort många tusen mätningar och observationer av svenska miljöförhållanden. Men data kan aldrig bli till användbar kunskap och information förrän de har tolkats och satts in i ett jämförbart sammanhang. Bedömningsgrunderna innehåller referensvärden som beskriver opåverkade vatten. De vatten som ska bedömas delas in i bedömningsgrundernas fem olika statusklasser (hög, god, måttlig, otillfredsställande och dålig) som visar på hur mycket förhållandena avviker från referensvärdet. Statusklassificeringen är en del av underlaget vid fastställande av miljökvalitetsnormer för ytvatten. Målet som är uppsatt inom vattenförvaltningen är att alla vattenförekomster ska ha god ekologisk status år 2015 eller senast 2027. För Halltorpsån gäller god status senast år 2027. Halltorpsån är indelad i totalt två vattenförekomster. Nedanstående tabell visar statusen och vad dessa baserats på.

Tabell 1. Halltorpsåns vattenförekomster och dess ekologiska status 2015. Uppgifter från VISS.

Vattenförekomst	Ekologisk status	Klassningen baserad på
Mynningen till överledning Hagbyån	Måttlig	Påväxtalger och fosfor. Vattenförekomsten bedöms ha problem med övergödning, morfologisk påverkan samt vandringshinder.
Överledning Hagbyån till Troxhult	Måttlig	Morfologi och konnektivitet. Vattenförekomsten bedöms ha problem med morfologisk påverkan och dålig konnektivitet.

Åns höjdlägen och lutning

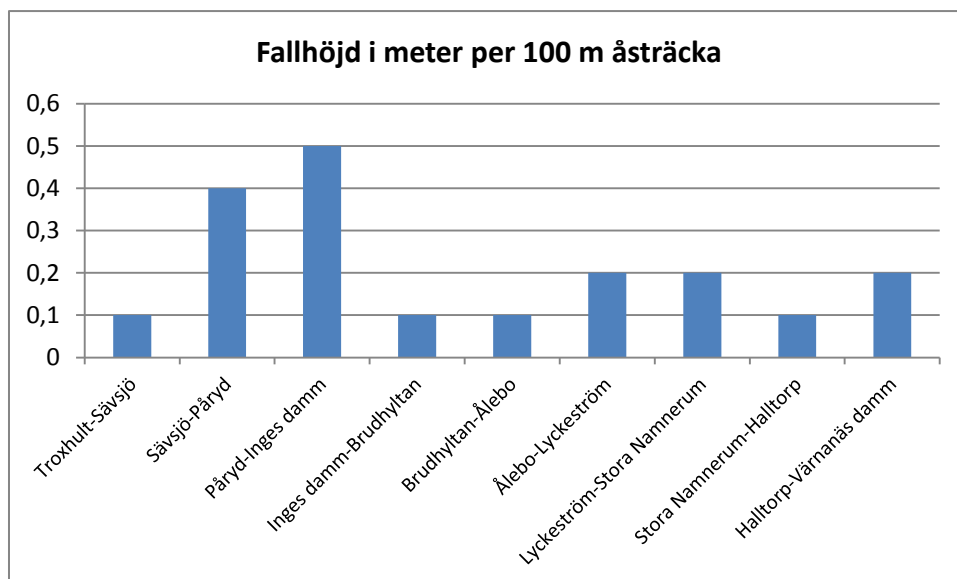
Halltorpsåns källflöde vid Troxhult ligger på en höjd av 107 meter över havet. Tabell 2 nedan redovisar ungefärlig höjd för några platser på den biotopkarterade sträckan.

Tabell 2. Höjdlägen för platser som ingick i biotopkarteringen.

	Höjd över havet (m)
Troxhult	107
Sävjö	97
Påryd	57
Inges damm	47
Brudhylltan	42
Ålebo	34
Lyckeström	24
Stora Namnerum	10
Halltorp	8
Värnanäs damm	3

Hur ån lutar har stor betydelse för vattnets förhållanden och vilka arter som finns på sträckorna. Genom sänkning av vattendragen och skapande av dammar har mycket av de naturliga funktionerna/processerna rubbats. Viktiga aspekter i detta är att snabba forsande partier har dämpats upp och ersatts med lugnflytande sträckor. Många översvämmade områden har genom utdikningar satt fart på vattnet och viktiga reningsprocesser har minskat. Ju mer en sträcka lutar desto snabbare vatten erhålls som exempelvis öringen är beroende av. Strömmande partier är ofta skyddsvärda habitat dit många krävande arter är knutna. Lutningen och därmed strömhastigheter har koppling till hur material avsett och vilka bottenar som förekommer.

Hur lutningen är i Halltorpsån har räknats fram för sträckorna genom höjddata. Störst lutning hade sträckan Påryd-Inges damm där ån faller 0,5 m per 100 m åsträcka (figur 5). Överlag var lutningen låg på samtliga sträckor, i en del fall kan lutningen vara större på kortare partier.

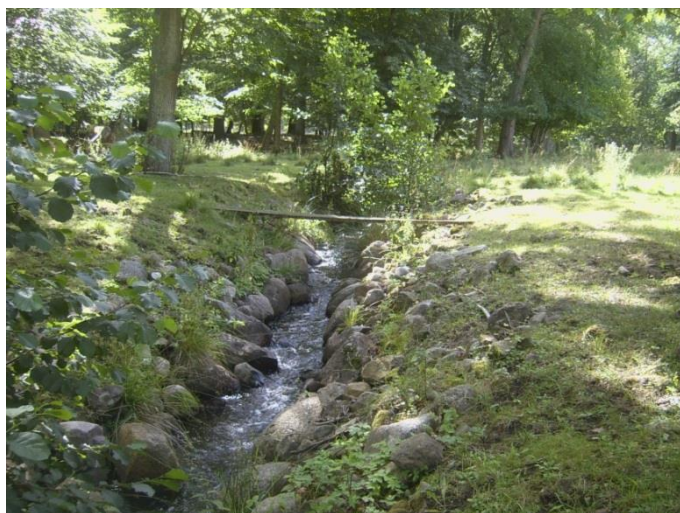
Figur 5. Fallhöjden i Halltorpsån på olika sträckor redovisad som fallhöjd per 100 m vattendragsträcka. Sträckan från Påryd till Inges damm faller således 0,5 m per 100 m längdsträcka.

Halltorpsåns vatten och fauna

Halltorpsåns övre delar är förurningskänslig och kalkas. Kalmar, Emmaboda och Nybro kommuner är huvudmän för kalkningsverksamheten. Eftersom vatten till Halltorpsån leds in från Hagbyån så sker kalkningen av Halltorpsån egentligen i Hagbyåns vattensystem. Övervägande del av vattnet går mot Halltorpsån (Länsstyrelsen i Kalmar län, muntligen). Flera sjöar kalkas och i Skärvsjö, väster om Påryd, finns en kalkdoserare som sprider 120 ton kalk. Vattenkemiska mätningar görs i flera sjöar, däribland Uggelbosjön. Provtagning görs även nedströms kalkdoseraren. Provtagningarna visar att området är svåralkat, på flera olika platser har pH visat låga värden, <6. De biologiska undersökningar som utförts med avseende på kalkningen visar varierade resultat; nätprovfiske i Uggelbosjön 2010 visade liten påverkan, bottenfauna 2008 indikerade betydlig påverkan (Länsstyrelsens kalkeffektuppföljning, 2010).

Vattendragen längs den torra Kalmarkusten drabbas återkommande av låga flöden. Under senare år har Halltorpsån haft låga flöden efter torra somrar vilket kan påverka djurlivet. Ett exempel som kan spegla detta var året 1959. Hushållningssällskapetets Fiskerikonsulent skriver i en årsskrift (1960) att 15 av 19 vattendrag i länsdelens varit torrlagda.

Halltorpsån håller ett rikt fisksamhälle. Vid elfisken i de nedre delarna 2013 fångades öring i goda tätheter samt lake, bäcknejonöga, signalkräfta och gädda (Månsson, 2013). Övriga arter som har noterats är mört, abborre, vimma, id, gers och ål (Holm, 2012; elfiskeregistret SLU). Utter rör sig längs ån (egna observationer). Halltorpsåns biologi är relativt dåligt dokumenterad. Det finns uppgifter om att havsöringen i slutet av 1800-talet vandrade upp till Påryd (Lennartsson, 1994).

Figur 6. Värnanäs omlöp. Hushållningssällskapet Kalmar utförde 2013 elfisken i Halltorpsåns nedre delar. Resultatet var positivt. Öring finns i bra bestånd, de kan vandra förbi dammarna via fiskvägarna. Omlöpen fungerar också som lek- och uppväxtmiljö.

Skyddade områden

Inom Halltorpsåns avrinningsområde finns många värdefulla natur- och kulturmiljöområden. Nedre delen av Halltorpsån vid Värnanäs utgör riksintresse för naturvård. Två riksintressen för kulturmiljövård finns, ett som sträcker sig i höjd med Halltorp och ett som sträcker sig i området runt Påryd. Särskilt värdefulla vatten inom riksantikvarie utgör ungefär samma områden. Flera naturreservat finns i området, dels vid Värnanäs som innefattar en sträcka av ån, och Vinterbo där en kort sträcka av ån gränsar mot reservatet. Kulturminnesprogram finns för Värnanäs, Halltorp, Trottorp, Ålebo, Påryd och Sävsjö. Inom den biotopkarterade sträckan finns ett flertal biotopskyddade områden, nyckelbiotoper samt kulturlämningar. Tabellen nedan redovisar dessa områden som ligger i direkt anslutning till ån och vilken karterad sträcka som berörs.

Tabell 3. Skyddade områden/objekt på den biotopkarterade sträckan i Halltorpsån. Uppgifter från Skogsstyrelsens Skogens pärlor.

Sträcka	Objekttyp	Beskrivning	Storlek (ha)
2	Forn-/kulturlämning	Byggnader (tre stycken)	
2	Forn-/kulturlämning	Bro	
3	Naturvårdsavtal	Ädellöv, ekskog	1,2
3	Nyckelbiotop	Ädellöv, gamla träd, ek	1,1
5	Forn-/kulturlämning	Stensättning	
5	Forn-/kulturlämning	Stenkrets (två stycken)	
5	Nyckelbiotop	Hagmark med grova träd mot vattendrag	3,9
5	Natura 2000	Värdefulla habitat	4,5
7	Forn-/kulturlämning	Boplats	0,2
7	Forn-/kulturlämning	Stensättning	
7	Forn-/kulturlämning	Kvarn	
7	Naturvårdsavtal	Ädellöv	0,7
7	Nyckelbiotop	Ädellövträd, gammal ek och bok	0,7
9	Forn-/kulturlämning	Stensträngar	

Biotopkartering av Halltorpsån. Carl-Johan Månsson, 2015

9	Nyckelbiotop	Hagmark med grova träd mot vattendrag	2,7
10	Forn-/kulturlämning	Fossil åker	0,5
13	Forn-/kulturlämning	Fossil åker	4,2
24-25	Naturvärde	Varierad bäck-/åmiljö	2
24-25	Nyckelbiotop	Ädellövskog, odlingsrösen	6,9
24-25	Naturresevat	Värdefull skogsmiljö	7,1
27	Forn-/kulturlämning	Fyndplats för järnslag	
27	Nyckelbiotop	Gammal löväng, värdefulla gamla träd, hamling	2,4
28	Forn-/kulturlämning	Textilindustri	
30	Forn-/kulturlämning	Kvarn	
31-32	Sumpskog	Strandskog	1,9
34	Sumpskog	Strandskog	2,5
35	Forn-/kulturlämning	Garveri	
35	Forn-/kulturlämning	Bro	
35	Sumpskog	Blandskog av löv och barr	0,3
35	Forn-/kulturlämning	Husgrund	0,5
35-36	Nyckelbiotop	Ädellövträd, gammalt odlingslandskap	2,9
35-36	Naturvärde	Värdefull- bäck-/åmiljö	1,2
35-36	Sumpskog	Blandskog av löv och barr	2,1
37	Forn-/kulturlämning	Kvarn	
37	Forn-/kulturlämning	Gammal bebyggelse, husgrunder	
37	Biotopskydd	Vattendrag och småvatten	3
37	Nyckelbiotop	Alsumpskog, varierat vattendrag	4,8
37	Sumpskog	Alskog vid vatten	3,6
38	Sumpskog	Alskog	2,7
39	Nyckelbiotop	Ädellövskog i blockrik terräng	1,7
39	Naturvärde	Hagmark , lövskogslund	2,4
39	Forn-/kulturlämning	Kvarn	
39	Sumpskog	Alskog vid vatten	1,9
41	Forn-/kulturlämning	Kemisk industri (två stycken)	
41	Forn-/kulturlämning	Kvarn	
41	Forn-/kulturlämning	Tjärfabrik	
43	Forn-/kulturlämning	Hembygdsgård	0,6
43	Sumpskog	Alskog intill vatten	2,6
47	Forn-/kulturlämning	Gammal bebyggelse, husgrunder	
47	Forn-/kulturlämning	Kvarn	
47	Biotopskydd	Gammal löv-/barrskog	1,5
47	Nyckelbiotop	Lövnaturskog mot vattendrag, storblockigt, mycket död ved	3,5
49	Forn-/kulturlämning	Kvarn	
52-53	Sumpskog	Kärr med glasbjörk	3,7
54	Forn-/kulturlämning	Slaggvarp	
56	Forn-/kulturlämning	Slaggförekomst	
56	Forn-/kulturlämning	Fynd av bronsföremål	
57	Forn-/kulturlämning	Bränneri	
63	Nyckelbiotop	Betad skog, tall, gran och björk	3,3

Kulturmiljöer

Genom biotopkarteringen noterades en mängd objekt som är kulturhistoriskt intressanta. Några platser som kan omnämnas är stenbron i Värnanäs, Lyckeström-Vinterbo där flera industrier funnits samt Inges damm. Kvarnverksamhet har bedrivits på en mängd platser. Vid karteringen noterades 15 st stensättningar/dammar vilket indikerar att man i hög grad nyttjat vattnets kraft. Längs den karterade sträckan finns flera intressanta byar med spännande utvecklingshistoria. Järnframställningen har varit omfattande i området sydväst om Påryd (kulturmiljöprogram, Kalmar kommun). På sträckan har fynd av gamla föremål och boplatser gjorts. Detta visar att människor sökte sig till området beroende på goda jakt- och fiskeområden. Skulle man mer ingående studera kulturmiljöerna finns troligen mycket att upptäcka. Inom detta är det viktigt att dokumentation görs, här har hembygdsföreningarna en stor roll.

Biotoper

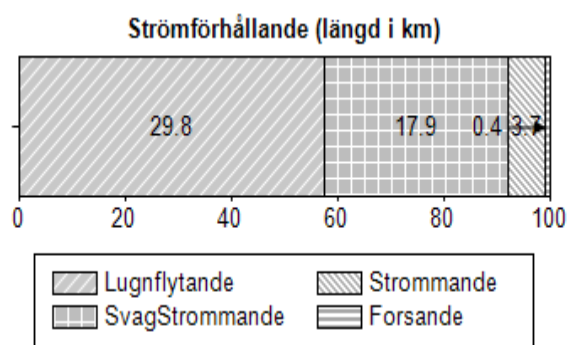
Totalt biotopkarterades en sträcka av 52 km, hela ån, från mynningen till Troxhult. Båda fårorna vid Lyckeström ingick.

Storlek och lopp

Medelbredden för de karterade sträckorna var 4,0 m, minsta bredd var 0,3 m och största bredd var 100 m. Ringlande lopp dominerade som utgjordes av 33 km. Rakt lopp var 17 km. Meandrande lopp fanns endast på 1200 m.

Strömförhållande

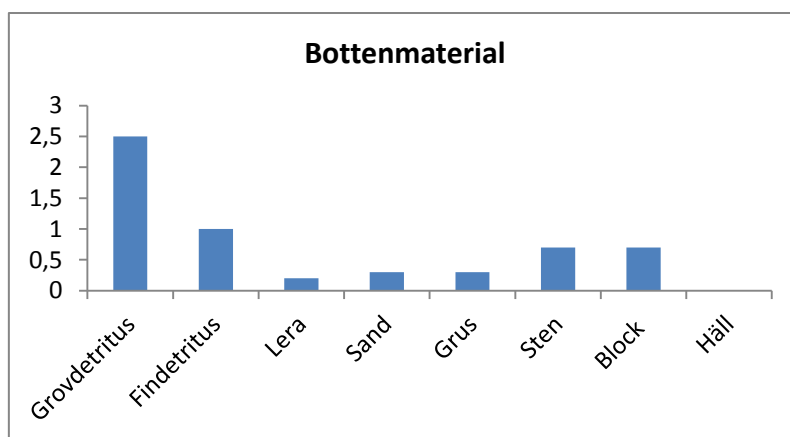
På hela sträckans längd dominerade lugnflytande vatten; 57 %, följt av svagt strömmande vatten; 34 %. Strömmande vatten dominerade på 3,7 km vilket utgjorde 7 %. Forsande vatten dominerade på 400 m vilket utgjorde 0,8 %.

Figur 7. Dominerande strömförhållande angivet som vattendragslängd (km).

Bottenmaterial

Bottenmaterialet dominerades av grövre detritus som dominerade på en sträcklängd av 37 km (71%). Sten och block dominerade på en sträcka av 3,6 km (7 %).

Figur 8. Bottenmaterial i Halltorpsån redovisat som längdviktat medelvärde av klassningen 0-3. En hög stapel indikerar en hög täckning av bottenmaterialet.

Vegetation i vattnet

Vattenvegetationens totala utbredning/täckning hade det längdviktade medelvärdet 1,5. På 35 % av sträckans längd, 18 km, så var utbredningen av vegetationen 5-50 % av ytan. På 4 km av hela sträckan täckte vegetationen mer än halva ytan (8 %). Vegetationen dominerades av övervattensväxter och flytbladsväxter på lugnflytande sträckor medan näckmossa dominerade på strömmande sträckor.

Skuggning

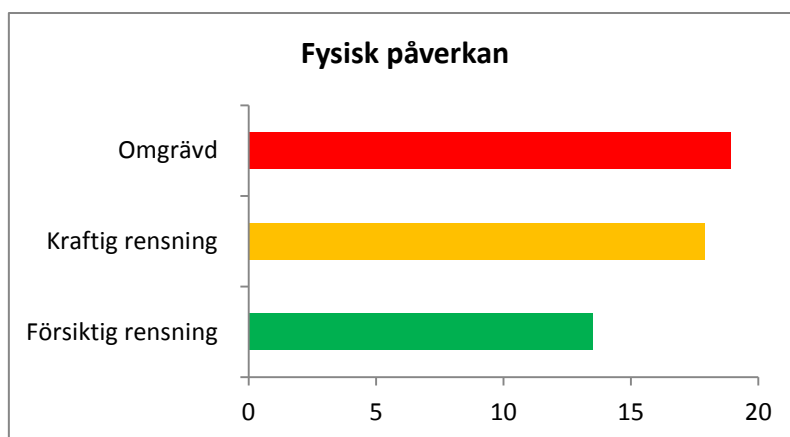
Det längdviktade medelvärdet av beskuggning beräknades till 2,2. En total sträcka om 18 km (34 %) hade en god beskuggning som var högre än 50 % av ytan. Låg till måttlig beskuggning fanns på 34 km av sträckan. Ingen skugga alls på ytan fanns på 250 m.

Död ved

Död ved i vattnet i liten mängd fanns på en total sträcka av 36 km, 68 % av vattendragslängden. Det saknades helt död ved på en sträcka av 2,2 km. Måttlig mängd (6-25 stockar/100 m) fanns på 14 km av sträckan. Riklig mängd död ved dominerade på en sträcka av totalt 600 m. Det längdviktade medelvärdet för död ved var 1,2.

Fysisk påverkad - rensningar

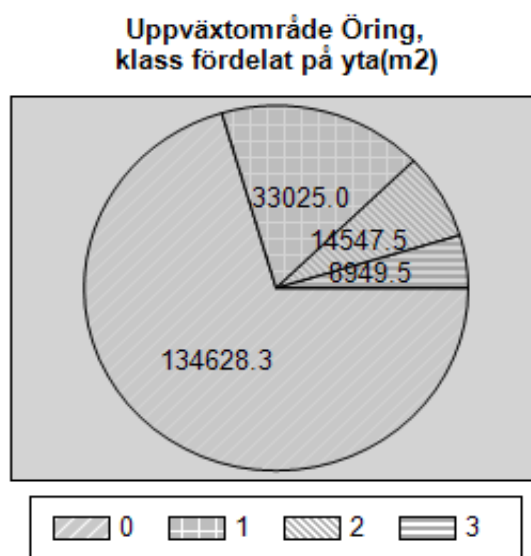
På 26 % av sträckan, 13,5 km, så var rensningen försiktig, 18,0 km var kraftigt rensad, 18,9 km var omgrävd. Det längdviktade medelvärdet för rensning uppgick till 2,1. På sträckan finns ett flertal rensningsföretag, i hela Halltorpsåns avrinningsområde finns ett 15-tal företag. Bland de större kan nämnas de mycket omfattande utdikningarna runt Sävsjö och uppströms Sävsjö. Sävsjösjön är en utdikad sjö. Utdikningar är också gjorda på sträckan uppströms och nedströms Ålebo (Länsstyrelsen, 2011).

Figur 9. Fysisk påverkan i form av rensning i vattnet. En sträcka av 14 km av hela sträckan var försiktigt rensad.

Öringbiotoper

Tämligen bra (klass 2) och bra-mycket bra (klass 3) uppväxtområden för öring fanns på 6,6 km vilket motsvarar totalt 13 %. Den totala ytan (klass 2 och 3) uppgick till 23497 m² (figur 10). Längdviktat medelvärde för uppväxtområde var 0,5.

Figur 10. Areal uppväxtområden för öring i Halltorpsån.

Lekområden inom klass 2 och 3 fanns på en sträcka av 5,3 km. Inom bästa klass handlade det om 300 m. Längdviktat medelvärde för lekområde var 0,3. Arealen för klasserna 2 och 3 uppgick till 19927 m².

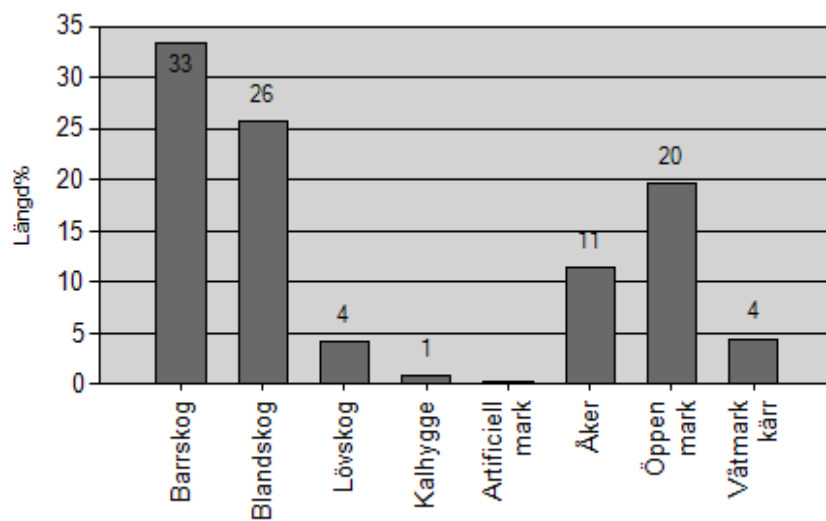
Ståndplatser för större öring inom klass 2 och 3 fanns på en sträcka av ca 9,3 km. Längdviktat medelvärde för ståndplatser var 0,8. Arealen för klasserna 2 och 3 uppgick till 33052 m².

Produktionen av öring i ett vattendrag är beroende av flera faktorer; vattenkvalitet, vattenflöden, temperatur, antalet lekfisk, predation och födotillgång. Arealen av goda uppväxtområden i Halltorpsån uppgick till ca 23500 m². Denna areal skulle med bra förhållanden kunna producera

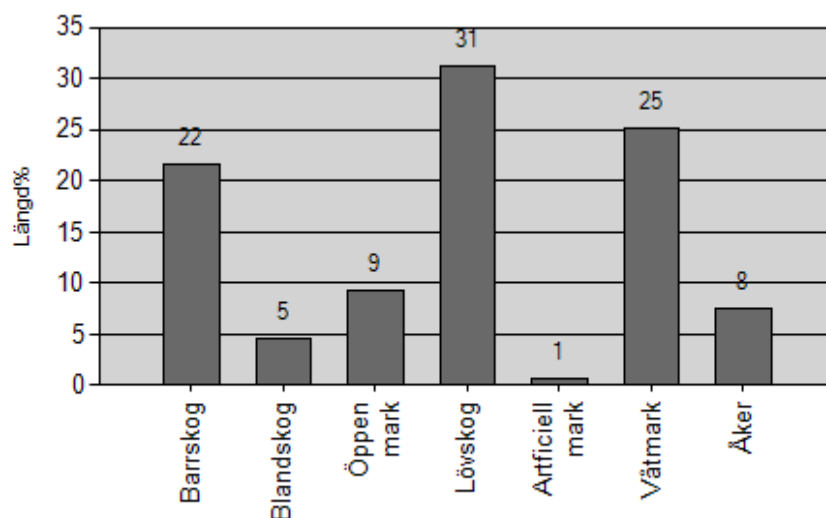
runt 2500 st öringungar. Av dessa kan det sedan bli runt 100 vuxna lekfiskar, som åter kan vandra upp i ån. Detta visar att Halltorpsån skulle kunna utgöra ett betydande vattendrag för den vandrande havsöringen liksom för öringbeståndet längs kusten. I Snärjebäcken uppskattades, utifrån karteringen 2014, att produktionen av öring kan uppgå till 3000 öringyngel (Månsson, 2015). Idag har öringen tillgång till en stor del av Halltorpsåns befintliga öringhabitat, definitivt hinder är Idehult. Lämpliga sträckor för öring presenteras på kartorna i slutet av rapporten.

Omgivning och närmiljö

Karteringen av strandbiotoper omfattade totalt en sträcka av 52 km. Omgivningen (30-200 m från åkanten) dominerades av barrskog, följt av blandskog (figur 11). Närmiljön (0-30 m från åkanten) dominerades av flerskiktad lövskog (figur 12).

Figur 11. Dominerande marktyper i omgivning (30-200 m från åkanten).

Figur 12. Dominerande marktyper i närmiljön (0-30 m från åkanten).

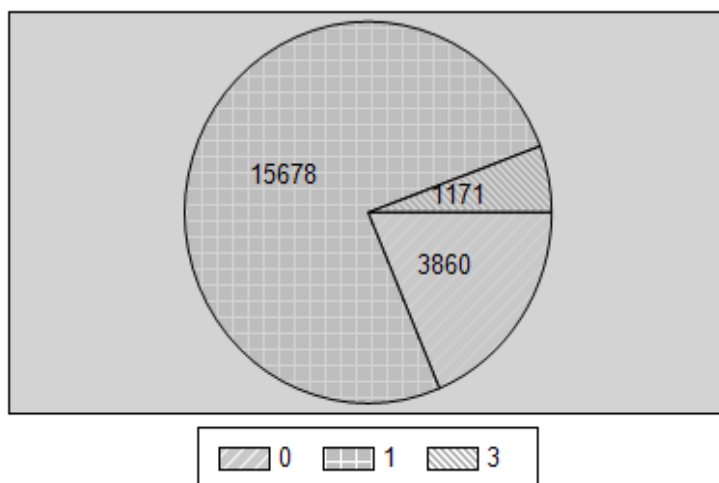
Skyddszon

Onaturliga markslag var vanligt förekommande i längs Halltorpsån då det är en jordbruksintensiv bygd i kustområdet och det bedrivs ett omfattande skogsbruk högre upp. Den totala längden för onaturlig mark uppgick till ca 21 km.

Skyddszon på onaturlig mark visade värdet 0,9 som längdviktat medelvärde. Där onaturliga markslag dominerade närmiljön så saknades skyddszoner helt på ca 4 km, på ca 16 km fanns en liten skyddszon, 3-10 m. På 1,2 km fanns skyddszoner som var över 30 m breda. I Snärjebäcken var det längdviktade medelvärdet 1,7.

I produktionsskog så saknades skyddszoner på en sträcka av ca 13 km, vilket utgör 87 % av vattendragslängden. Det längdviktade medelvärdet för skyddszon i produktionsskog var 0,4. Det var samma värde i Snärjebäcken.

Figuren nedan redovisar förekomst av skyddszon mot onaturlig mark där 0 betyder ingen skyddszon, 1 betyder liten skyddszon och 3 betyder stor skyddszon (>30 m).

Figur 13. Skyddszon i Halltorpsån mot onaturlig mark redovisat som vattendragslängd (m).

Vattennära zon

En vattennära zon, klassad som måttlig till stor (klass 2 och 3), fanns på en sträcka av totalt 27 km. Vattennära zon som saknades helt fanns på ca 40 % av vattendragslängden. Det längdviktade medelvärdet för vattennära zon var 0,9.

Buskskikt

Förekomst av ett måttligt-rikligt busktäcke nära vattendraget fanns på en sträcka av totalt 34 km. Det längdviktade medelvärdet var 1,3.

Skuggning

Möjlighet att förbättra skuggning fanns på en sträcka av 12,3 km vilket var 12 % av sträckans längd. I Snärjebäcken var motsvarande sträcka 10,6 km (25 %) (Månsson, 2015).

Diken

Totalt noterades 42 tillflöden/diken på sträckan. Dikena var förhållandevis små, ett mycket begränsat flöde rann i de flesta (0-1 l/s). Några diken i nedre delen, där jordbruket är omfattande, saknade skyddszoner. De flesta bedömdes ha liten påverkan på Halltorpsån, några bedömdes ha måttlig påverkan. Dessa diken återfinns i jordbruksmark och utdikade skogsmarker där flödena periodvis är högre. Antalet diken/km var 0,8 vilket kan jämföras med Snärjebäcken där antalet var 0,5 st. Antalet diken/km var lägre än många andra biotopkarterade vattendrag i Kalmar län (Länsstyrelsen i Kalmar län), för dessa låg medel på 1,8 st/km.

Tabell 4. Noterade tillflöden/diken i Halltorpsån.

Dike	Sträcka	Skyddszon	Påverkansrisk
1	6	Nej	2
2	6	Ja	2
3	9	Ja	1
4	12	Nej	2
5	13	Ja	1
6	13	Nej	2
7	15	Ja	1
8	15	Ja	1
9	16	Ja	1
10	17	Ja	1
11	17	Ja	2
12	27	Ja	1
13	28	Ja	1
14	28	Ja	1
15	30	Ja	1
16	30	Ja	1
17	30	Ja	1
18	31	Ja	1
19	34	Ja	2
20	37	Ja	1
21	40	Ja	1
22	47	Ja	1
23	47	Ja	1
24	48	Ja	1
25	48	Ja	1
26	48	Ja	1
27	48	Ja	1
28	48	Ja	1

29	48	Ja	1
30	48	Ja	2
31	49	Ja	1
32	50	Ja	1
33	53	Ja	1
34	57	Ja	1
35	59	Ja	2
36	60	Ja	2
37	61	Ja	1
38	61	Ja	1
39	64	Ja	1
40	64	Ja	2
41	65	Ja	2
42	65	Ja	2

Vandringshinder

I Halltorpsån noterades tio vandringshinder i någon form. Då det finns flera alternativ för fisken/sidofåror (söder om Trottorp och söder om Lyckeström) så utgör Idehults damm det första definitiva hindret för i Halltorpsån. Uppvandrande fisk kan teoretiskt ta sig upp 28 km i Halltorpsån idag vilket måste betecknas som ovanligt långt. Några mindre hinder, som vid lågvatten kan vara problem, finns på sträckan uppströms Idehult. I Påryd finns tre definitiva hinder.

Tabell 5. Vandringshinder som noterades under biotopkartering i Halltorpsån. Användningen betyder verksamhet, dammarna fungerar ofta som vattenspegel.

Nr	Lokal	Koordinater	Typ	Användning	Höjd	Passerbarhet mört, öring, ål
1	Värnanäs	X6263586 Y1521419	Damm	Ingen	2	Ja, via omlöp
2	Skräpple	X6263332 Y1519611	Damm	Ingen	1,5	Ja, via omlöp
3	Trottorp	X6265516 Y1518912	Damm	Ingen	0,1	Ja
4	Lyckeström	X6265603 Y1514695	Damm	Ingen	2	Nej, definitivt hinder
5	Vinterbo	X6265482 Y1514144	Stensättning	Ingen	0,3	Ja, partiellt hinder
6	Idehult	X6271778 Y1509972	Damm	Ingen	2	Nej, definitivt hinder
7	Inges damm	X6271868 Y1509864	Damm	Ingen	0,1	Ja, via öppet utskov
8	Inges damm-Påryd	X6271850 Y1509200	Utrivna dammar (2st)	Ingen	0,1	Ja
9	Fagerhults damm	X6271562 Y1508222	Damm	Ingen	2	Nej, definitivt hinder
10	Påryd kyrka	X6271252 Y1506862	Stensättning	Ingen	2	Nej, definitivt hinder

Åtgärder vandringshinder

Omlöpen vid Värnanäs och Skräpple fungerar väl. Trottorp utgör idag inget hinder men skulle kunna förbättras något genom att lägga i mer grus och sten. Vid dammen i Lyckeström går det att nyttja en naturlig sidofåra längst till väster. Här rinner idag vatten vid höga flöden. Vid det partiella hindret vid Vinterbo kan man tröscla upp nedanför stenklacken och öppna upp en sidofåra. Vid dammen i Idehult skulle det västra utskovet kunna hållas öppet delvis för att möjliggöra för öring att passera. Nedanför utskovet kan sten läggas upp och vattnet styras bättre

mot den gren som rinner österut. På detta sätt skapas en längre väg och därmed lägre lutning. Stensättningarna mellan Inges damm och Påryd kan enkelt justeras till det bättre genom att flytta sten på plats. I Fagerhults damm skulle en kammartrappa kunna anläggas, vid hindret Påryds kyrka en kammartrappa alternativt en denilränna. Det bästa är omlöp vilket möjliggör för en mängd djur att passera hindret men i vissa fall är detta inte befogat ur kostandsmässig/teknisk synvinkel. Innan åtgärder startar för att skapa fria vandringsvägar i Halltorpsåns övre delar är det viktigt att få större kunskap om biologin (fiskens vandringar idag) och kulturhistoriska värden kring dammarna.

VägpPASSAGER

Totalt noterades 48 vägpPASSAGER (tabell 6). I de flesta fall handlade det om olika typer av broar i nedre delarna, i de övre delarna dominera trummor. Några broar av typen stenvälv noterades. Dessa är kulturhistoriskt värdefulla. Ingen av broarna utgjorde totalt hinder för fisk och uter att passera. Det är viktigt att det vid större vägar finns landPASSAGER under broar där djur kan passera. VägpPASSAGERN/broarna Öst Idehult och Damm Påryd bör göras säkrare för djur att passera.

Broar och vägpPASSAGER är viktiga ur perspektivet översvåmningsrisker/dimensionering av vattenflöden. Antalet vägar/km var 0,9 st vilket kan jämföras med Snårjebåcken där antalet var 0,5/km. I länsperspektiv kan detta jämföras med länsstyrelsens karteringar där antalet som medel var 0,8 st vägar/km (Länsstyrelsen i Kalmar län).

Tabell 6. VägpPASSAGER i Halltorpsån.

Nr	Låge	Vågtyp	Objekttyp	Bredd (m)	Passerbarhet uter	Passerbarhet fisk
1	Vårnanås	Enskild	Stenvälv	6	Ja	Ja
2	Vårnanås damm	Enskild	Övrig bro	6	Nej, men kan gå i omlöp	Ja, via omlöp
3	Våg mot Vårnanås Gård	Enskild	Övrig gjuten bro	6	Ja	Ja
4	Gamla Riksvågen	Allmän	Trummor 2 st	10	Ja	Ja
5	Skråpple damm	Enskild	Övrig gjuten bro	5	Nej, men kan gå i omlöp	Ja, via omlöp
6	Halltorp	Allmän	Övrig gjuten bro	8	Ja	Ja
7	Stora Namnerum	Enskild	Övrig bro	5	Ja	Ja
8	Lilla Namnerum	Allmän	Övrig gjuten bro	5	Ja	Ja
9	Lilla Namnerum	Enskild	Övrig bro	5	Ja	Ja
10	Norr Motorpet	Allmän	Stenvälv	5	Ja	Ja
11	E22	Allmän	Övrig gjuten bro	15	Ja	Ja
12	Kornholmsången	Enskild	Trumma 1 st	4	Ja	Ja
13	Öst Germundslycke	Allmän	Trumma 1 st	6	Ja	Ja
14	Lyckeström Damm	Allmän	Trumma	6	Ja	Ja
15	Lyckeström-Vinterbo	Allmän	Övrig bro	5	Ja	Ja
16	Vinterbo	Enskild	Övrig gjuten bro	4	Ja	Ja
17	Vinterbo reservat	Enskild	Övrig bro	4	Ja	Ja
18	Ålebo	Enskild	Övrig bro	5	Ja	Ja
19	Ålebo huvudvåg	Allmän	Övrig bro	5	Ja	Ja
20	Ålebo väst	Enskild	Övrig bro	5	Ja	Ja
21	Tjårdal	Enskild	Övrig bro	4	Ja	Ja
22	Brudhylan	Allmän	Stenvälv	8	Ja	Ja

23	Lämkärret	Enskild	Övrig bro	4	Ja	Ja
24	Öst Idehult	Allmän	Trumma 1 st	8	Ja	Ja
25	Syd Idehult	Allmän	Övrig bro	5	Ja	Ja
26	Påryd	Allmän	Trumma 1 st	10	Ja	Ja
27	Damm Påryd	Enskild	Övrig bro	5	Ja	Ja
28	Påryd kyrka	Allmän	Trumma	8	Ja	Ja
29	Väg Pårydsgatan	Allmän	Övrig bro	10	Ja	Ja
30	ns Vissefjärdavägen	Enskild	Trumma 1 st	3	Ja	Ja
31	Vissefjärdavägen	Allmän	Trumma 1 st	10	Ja	Ja
32	Övre Långslåttern	Enskild	Trummor 2 st	4	Ja	Ja
33	Älgdjurakärret	Enskild	Trummor 2 st	4	Ja	Ja
34	Kärren	Enskild	Trummor 2 st	4	Ja	Ja
35	Sävsjöholm ost	Enskild	Trumma 1 st	4	Ja	Ja
36	Sävsjöholms syd	Enskild	Trumma 1 st	5	Ja	Ja
37	Sävsjö	Enskild	Trumma 1 st	4	Ja	Ja
38	Sävsjö	Enskild	Trumma 1 st	4	Ja	Ja
39	Sävsjö	Allmän	Trumma 1 st	7	Ja	Ja
40	Uppströms Sävsjö	Enskild	Trumma 1 st	4	Ja	Ja
41	Bockamossen	Allmän	Trumma 1 st	5	Ja	Ja
42	Fänet	Enskild	Trumma 1 st	4	Ja	Ja
43	Fänet	Enskild	Trumma 1 st	4	Ja	Ja
44	Bokatorpet SV	Enskild	Trumma 1 st	5	Ja	Ja
45	Kindbäcksmåla	Enskild	Trumma 1 st	5	Ja	Ja
46	Troxhult	Enskild	Trumma 1 st	4	Ja	Ja
47	Troxhult	Enskild	Trumma 1 st	3	Ja	Ja
48	Troxhult	Enskild	Trumma 1 st	4	Ja	Ja

Naturvärdesbedömning

Halltorpsån håller en mängd värdefulla naturområden och skyddsvärda arter. Flera viktiga områden är skyddade genom olika avtal och skyddsformer. Med resultat från karteringen bedöms följande områden hålla höga naturvärden:

- Värnanäs-Halltorp, sträckorna 1-9
- Lyckeström-Vinterbo, sträckorna 19-25 samt 68-70
- Brudhyltan syd och väst, sträckorna 30-40
- Kindbäcksmåla, sträckorna 62-65

En mängd arter noterades under karteringen, vissa rödlistade, vissa signalarter. Listan nedan redovisar fynden. Observerade arter har rapporterats in till Artportalen.

Brandticka (rödlistad, VU, signalart)	Sångsvan	Klocklång
Utter (spillning) (rödlistad, VU)	Snok (fridlyst)	Skvattram
Oxtungssvamp (rödlistad, NT, signalart)	Skogsödlå (fridlyst)	Pors
Kandelabersvamp (rödlistad, NT, signalart)	Vanlig groda (fridlyst)	Fjällig tofsskivling
Kungsfiskare (rödlistad, VU)	Revlumner (fridlyst)	Äggrön kragskivling
Blåmossa (signalart)	Lopplummer (fridlyst)	Jättetrattskivling

Kantarellmussling (signalart)	Vanlig padda (fridlyst)	Porslinnagelskivling
Krusulota (signalart)	Aspticka	Glitterbläcksvamp
Blodvaxskivling (signalart)	Alticka	Möjneskål
Fingersvampar Ramaria (signalarter)	Biskopmössa	Stort haröra
Safsa (signalart)	Brunskära	Ametistskivling
Spillkråka (signalart)	Amiral	Entita
Strömstare (signalart)	Jättebalsamin	Ögontröst (fridlyst)
Jätteröksvamp (ovanlig)	Kartfjäril	

Jämförelser andra vattendrag

Ett sätt att jämföra den biotopkarterade sträckan med andra karterade vattendrag är att jämföra öringbiotoper. Öringen är en signalart för mer opåverkade sträckor, den behöver strömmande vatten, stenbotten och god beskuggning. Är tillgången på öringbiotoper såsom lek- och uppväxtplatser stor, så fungerar vattendraget mer naturligt och påverkan är mindre. Många andra arter är beroende av liknande faktorer så andelen öringbiotoper kan spegla graden av biologisk mångfald.

I Halltorpsån var andelen tämligen bra och bra-mycket bra uppväxtområden (klass 2-3) för öring 13 % av hela sträckans längd.

I Snärjebäcken nedre, som ingick i biotopkarteringsprojektet 2014, var andelen 25 % av sträckans längd.

I länsstyrelsens karteringar (år 2001) redovisas följande:

I Alsterån (mynningen-Sandbäckshult) var andelen 24 %.

I Ljungbyån i Nybro kommun var andelen 8 %.

I Bruatorpsån/Torsåsån var andelen 10 %.

Andelen i Snärjebäcken i Nybro kommun var 16 % av vattendragets längd.

Tabell 7. Jämförelser andra biotopkarterade vattendrag i länet visat som längdviktat medelvärde. Ju högre tal desto större andel av redovisad parameter. Data från Länsstyrelsen i Kalmar län & Hushållningssällskapet Kalmar.

	Strömmande vatten	Forsande vatten	Skuggning	Död ved	Lekområde	Uppväxtområde	Påverkan
Snärjebäcken 2014	1,1	0,8	2,6	1,1	0,4	0,5	1,8
Halltorpsån 2014	0,8	0,2	2,2	1,2	0,3	0,5	2,1
Snärjebäcken (Nybro kommun)	1,1	0,1	1,7	0,6	0,4	0,5	1,2
Emån	0,6	0,1	1,5	0,7	0,4	0,5	1
Alsterån	0,8	0,2	1,4	0,8	0,4	0,6	0,6
Ljungbyån (Nybro kommun)	1,3	0,1	2,2	0,5	0,4	0,4	0,8
Hagbyån (Nybro kommun)	0,8	0,1	1,8	0,3	0,5	0,5	1,3
Bruatorpsån	0,5	0	2,2	0,3	0,1	0,1	1,4
Tjärekullaån 2014 biflöde Bruatorpsån	0,6	0,1	2,6	1	0,3	0,4	2,5
Grisbäcken	0,7	0	1,8	0,4	0,2	0,3	2,8

Då karteringarna är gjorda av olika inventerare, olika år samt vattendragens olika förutsättningar (en del åar har främst öringbiotoper i biflöden osv) så är jämförelser vanskliga. Halltorpsån är i hög grad påverkad men ån har en större mängd död ved än andra vattendrag. Lek- och

uppväxtområden för öring ligger på liknande jämförbara nivåer. Summerar man medelvärdena så hamnar Halltorpsån högre än flera andra av länets vattendrag, vilket kan spegla vattendragets skyddsvärde.

Figur 14. Safsa (Osmunda regalis) är vår största ormbunksväxt. Den är ganska ovanlig och noterades på flera platser i Halltorpsån. Den trivs i skuggiga lägen och hittas främst på skyddsvärda strömmande partier. Safsan är ett bra tecken för sträckor där man bör vara extra försiktig vid olika påverkan.

Figur 15. De bästa naturvårdarna som numera börjar bli ovanliga vid våra vattendrag. Dessa gick i närheten av Sävsjö.

Sträckor och åtgärdsförslag

I nedanstående del så presenteras de olika delsträckorna. Kartan visar vilken sträcka det handlar om, första sträckan har nr 1, nästa 2 och så vidare. Numreringen går från mynningen och uppströms. Under varje sträcka noteras uppgifter om sträckans dominerande förhållanden samt åtgärdsförslag. Varje delområde börjar med ett prioriterat åtgärdsförslag som omfattar hela delsträckan.

Bland åtgärdsförslagen är det några som känns speciellt viktiga/återkommande för olika sträckor. En viktig sak att poängtera är att vi har begränsad kunskap om Halltorpsåns biologi. Genom elfisken 2013 vet vi nu att havsöringen vandrar högre upp i ån, för att öka kunskapen om vandrigen på högre belägna sträckor behövs fler elfisken. Biotopvård, i form av utläggning av sten, grus och död ved, bör göras i flera områden. Biotopvård är en relativt kostnadseffektiv åtgärd som ger snabb effekt. För att på ett bra sätt öka förvaltningen av Halltorpsån, samordna fisket och skapa förutsättningar för turism skulle det vara önskvärt om ett fiskevårdsområde kunde bildas för nedre Halltorpsån. För att bromsa näringstillförseln till ån föreslås ett antal objektområden där skyddszoner och fosfordammar kan anläggas. För att veta var insatser bör ske behövs mer kunskap om vilka områden som läcker näringsämnen. Det behövs vattenprovtagning, markkarteringsdata skulle kunna användas. Att skapa fiskvägar vid vandringshinder bör projekteras, här kan det i flera fall innebära konflikter med kulturhistoriska värden. För att bibehålla och utveckla de höga naturvärden som finns längs Halltorpsån är det viktigt att behålla/öka antalet betesdjur, öka mängden död ved på marken och i vattnet, utföra varsamt skogsbruk och utföra eventuella rensningar i vattnet med stor miljöhänsyn. Man bör se över områdesskydd intill ån. Flera områden hyser så pass höga naturvärden/funktioner att det vore önskvärt med fler skyddade områden. Frivilliga avtal är viktiga.

Det är ett paket med åtgärder som vore önskvärt att genomföra för att uppnå god status, här är inte Halltorpsån unik utan detsamma gäller för en mängd kustvattendrag. Biotopkarteringen visade att Halltorpsån håller en hög nivå gällande variationsrika miljöer och att det finns goda förutsättningar till förbättringar. Åtgärdsarbete handlar mycket om att finna finansiering, det finns en mängd stöd att söka. Med denna kartering som underlag finns goda förutsättningar att jobba vidare. Som åtgärdsdokument rekommenderas Ekologisk restaurering av vattendrag (Naturvårdsverket och Fiskeriverket, 2008) samt de dokument som Vattenmyndigheten tagit fram inför perioden 2015-2021 (Vattenmyndigheten Södra Östersjön och Länsstyrelsen i Kalmar län).

1-15. Halltorpsån rinner här genom ett välutvecklat jordbrukslandskap. Värdefulla våtmarksområden och beteshagar. Landskapet är starkt präglat av kulturpåverkan och ett rikt odlingslandskap. Området öster om Halltorp är riksintresse för kulturmiljövård och sista biten innan ån faller ut i Östersjön är riksintresse för naturvård. Området öster om gamla riksvägen är Natura 2000, här finns gamla träd, en bristvara idag. Många arter är knuten till gamla träd och död ved. De två dammar som finns på sträckan har vandringsvägar i form av omlöp. Dessa fungerar väl (Månsson, 2013).

Prioriterade åtgärder

- Biotopvård (utläggning lekgrus, sten och död ved) på sträckorna 7,10,11 och 13.
- Öka skyddszoner intill vattendraget vid åkermark.
- Elprovfisken på sedan tidigare upprättade lokaler samt där biotopvård utförts 2014 (sträcka 3).
- Bilda ett fiskevårdsområde (FVO).
- Vattenprovtagning med avseende på näringshalter.
- En karta med samtliga täckdiken bör tas fram som kan användas som underlag för anläggande av fosfordammar/kalkfilter.
- Fortsatt bete i gamla hagmarker.
- Sammanställ markkarteringsdata.

Figur 16. Sträcka 1-15 i Halltorpsån.

Sträcka 1

Längd: 1450 m

Medelbredd: 4,0 m

Medeldjup: 0,8 m

Botten: Grov-/findetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

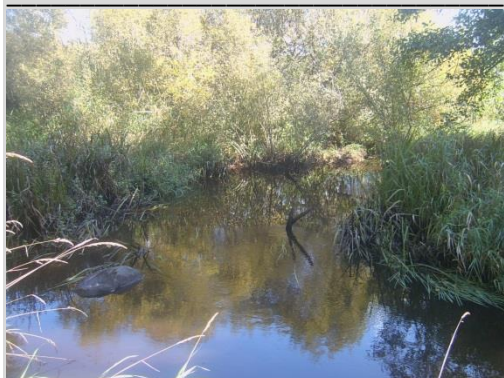
Skuggning: >50%

Död ved: Måttlig förekomst

Fysisk påverkan: Försiktig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Värdefulla lövskogar och hagmarker med fungerande svämplan. Kvillsystem finns mitt på sträckan. I hagmarkerna, som haft lång kontinuitet, växer mycket ek och bok, al i kanterna. Fisket är intressant i Halltorpsån, man bör undersöka om det finns intresse att bilda ett fiskevårdsområde som omfattar den nedre delen.

Figur 17. De nedre delarna utgörs av lugnflytande delar där vattnet tillåts svämma över under högre flöden.

Sträcka 2

Längd: 688 m

Medelbredd: 4,0 m

Medeldjup: 0,7 m

Botten: Fin-/grovdetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Försiktig

Öringbiotop: Möjligen finns enstaka ståndplatser för större öring, i övrigt saknas öringbiotoper.

Noteringar/åtgärder: Våtmark är skapad på åns östra sida, dämme kan reglera vattennivån. Värdefullt kvillsystem. Vattenvärden går att synliggöra/informera om då området runt gården har många besökare.

Figur 18. Reglerbart dämme vid våtmark .

Sträcka 3

Längd: 566 m	Medelbredd: 4,0 m	Medeldjup: 0,3 m
Botten: Findetritus	Strömförhållande: Svagt strömmande	Skuggning: >50%
Död ved: Liten förekomst	Fysisk påverkan: Kraftig	
Öringbiotop: Möjliga lekområden, tämligen goda uppväxtområden och ståndplatser.		

Noteringar/åtgärder: Värdefull stenvalsbro där vägen passerar. På sträckan utfördes biotopvård hösten 2014 genom vattenrådet, lekgrus lades ut på tre platser. Uppströms och nedströms bron var två av åtgärdsområdena. Kungsfiskare (VU) noterades på sträckan. Sträckan slutar vid en damm. Här finns ett omlöp på södra sidan av ån som bedöms fungera väl.

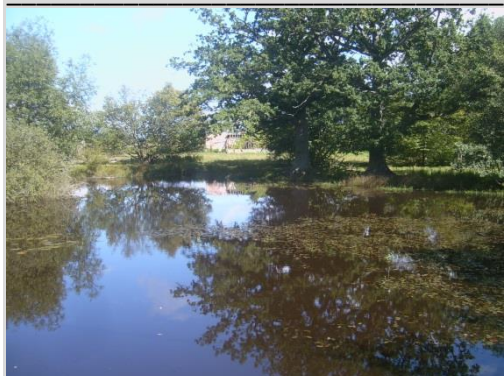

Figur 19. Nedströms bron lades lekgrus ut hösten 2014 för att gynna den vandrande öringen.

Sträcka 4 Sträcka med damm

Längd: 272 m	Medelbredd: 20,0 m	Medeldjup: 1,5 m
Botten: Grovdetritus	Strömförhållande: Lugnflytande	Skuggning: 5-50%
Död ved: Liten förekomst	Fysisk påverkan: Försiktig	Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Blöta marker, sträckan börjar vid damm. Vegetationen i vattnet, som har måttlig täckning, domineras av gäddnate och näckrosor. Fina översvämmade marker. Snok noterades. I beteshage noterades ett exemplar av den relativt ovanliga jätteröksvampen.

Figur 20. Dammen i Värnanäs.

Figur 21. Halltorpsån hyser flera skyddsvärda fiskarter. Två av dessa ses här; öring och lake, båda fångade vid elfisken i Halltorpsån 2013. Bland övriga arter kan nämnas vimma, id och bäcknejonöga.

Sträcka 5

Längd: 903 m

Medelbredd: 8,0 m

Medeldjup: 1,5 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Försiktig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Korvsjö finns på sträckan. Näckrosor dominerar växtligheten. I området närmast den gamla riksvägen finns signalarter, oxtungsvamp (NT) noterades på en grov ek. Kor betar markerna.

Figur 22. Grova träd kantar ån. Bron vid den större vägen består av två ingjutna trummor.

Sträcka 6

Längd: 837 m

Medelbredd: 5,0 m

Medeldjup: 1,0 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

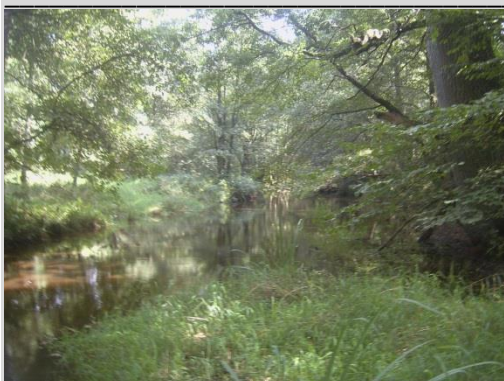
Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Försiktig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Sträckan liknar ett deltalandskap, här finns flera fåror. På sträckan rinner ett större dike ut, längd ca 2 km. Påverkan från diket bedöms som måttlig.

Figur 23. Lummiga områden på sträcka 6.

Sträcka 7

Längd: 100 m

Medelbredd: 4,0 m

Medeldjup: 0,2 m

Botten: Sten

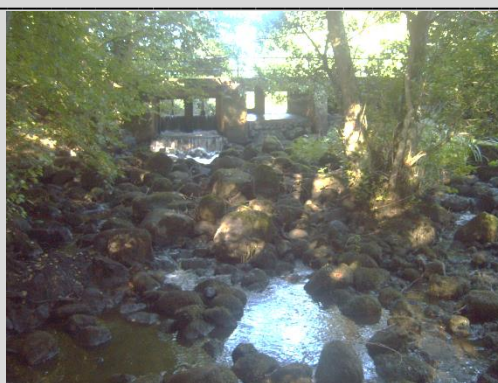
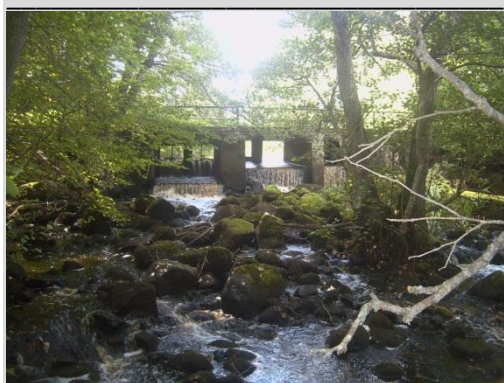
Strömförhållande: Forsande

Skuggning: >50%

Död ved: Måttlig förekomst Fysisk påverkan: Försiktig

Öringbiotop: Tämigen goda lekmöjligheter (klass 2), mycket goda uppväxtområden och ståndplatser för större öring (klass 3).

Noteringar/åtgärder: Fin sträcka nedanför Skräpple damm. Riklig täckning av näckmossa på stenar. Omlöp som bedöms fungera väl finns på sträckans norra sida. Elfiske 2013 visade på god täthet av öring. Gädda och lake ingick också i fångsten. Sträckan bör elfiskas kommande år, mer lekgrus skulle gynna öringen. Kantzoner är viktigt att bibehålla intakta eftersom dessa sänker temperaturen och genererar föda för fisken.

Figur 24. Nedströms dammen erbjuds mycket bra öringhabitat. Bilderna visar foto vid biotopkarteringen 2014 till vänster och vid elfisket 2013 till höger.

Sträcka 8

Längd: 657 m

Medelbredd: 15,0 m

Medeldjup: 1,0 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: <5%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Försiktig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Ån rinner genom ett värdefullt odlingslandskap, betade hagar. Kungsfiskare (VU) noterades på sträckan.

Figur 25. Öppna, solexponerade partier där betesdjur går ner till vattnet är ofta värdefulla områden. På sträckan stod vattnet relativt högt för årstiden.

Sträcka 9

Längd: 1000 m

Medelbredd: 3,0 m

Medeldjup: 0,7 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Saknas

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Möjligen finns enstaka ståndplatser för större öring, i övrigt saknas.

Noteringar/åtgärder: Större väg korsar ån. Vattenuttag sker på sträckan. Det är av vikt att hagar fortsätter att betas.

Figur 26. Gårdsmiljöer ligger nära ån på sträcka 9.

Sträcka 10

Längd: 371 m

Medelbredd: 3,0 m

Medeldjup: 0,5 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Möjliga lekområden och uppväxtområden, tämligen goda ståndplatser för större öring.

Noteringar/åtgärder: Lekgrus skulle gynna öringen. Spillkråka noterades.

Figur 27. Sträckorna uppströms bron i Halltorp är ringlande och kraftigt rensade.

Sträcka 11

Längd: 130 m

Medelbredd: 5,0 m

Medeldjup: 0,2 m

Botten: Sten

Strömförhållande: Strömmande

Skuggning: >50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Försiktig

Öringbiotop: Mycket goda lek-/uppväxtområden och ståndplatser (bästa klass, 3).

Noteringar/åtgärder: Fin lutande sträcka i beteshage. Bra med leksubstrat för öring finns, näckmossa växte rikligt. Spillkråka noterades. Sträckan bör prioriteras gällande att lägga ut lekgrus och sten som återfinns i kanterna. Från bron kan lekgrus enkelt läggas ut. Död ved skulle behöva tillföras för att gynna den biologiska mångfalden. Elfiske bör göras på lokalen nedströms bron.

Figur 28. Sträcka 11, vid Stora Namnerum bör biotopvårdas.

Sträcka 12

Längd: 770 m

Medelbredd: 3,0 m

Medeldjup: 0,8 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Vegetationen är kraftig på sina håll, en hel del kavledun. Ett dike ansluter österifrån som bör förses med skyddszon för att minimera näringsläckaget. Skyddszoner med fånggröda på åkerfälten, närmast ån, skulle vara positivt.

Figur 29. Uppströms bron tar stora åkrar vid.

Sträcka 13

Längd: 743 m

Medelbredd: 4,0 m

Medeldjup: 0,3 m

Botten: Sten

Strömförhållande: Strömmande

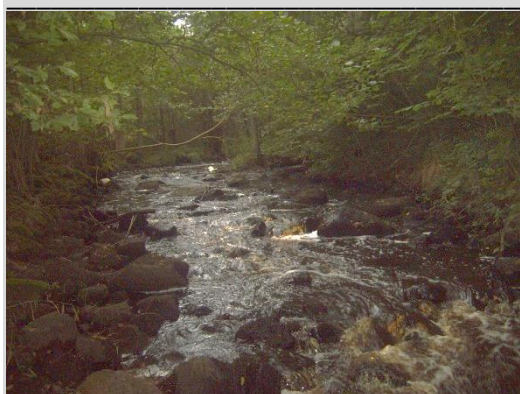
Skuggning: >50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Tämligen goda lekområden, mycket goda uppväxtområden och ståndplatser.

Noteringar/åtgärder: Fin sträcka med god beskuggning. En fåra sträcker sig norröver vid Trottorps damm. Fisk kan vandra i södra fåran. Mer lekgrus skulle gynna öringen. Ett stenparti som bildar en klack kan planas ut. Elfiske vid Lilla Namnerum 2013 fångade öring, bäcknejonöga och signalkräfta. Lokalen föreslås ingå i kontrollprogram för Halltorpsån då den ligger strategiskt med tanke på öringens vandring.

Figur 30. Sträckan vid Lilla Namnerum passar öringen och bör fortsatt följas upp.

Sträcka 14

Längd: 631 m

Medelbredd: 4,0 m

Medeldjup: 0,8 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Måttlig förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Möjliga lek, uppväxtplatser och ståndplatser för större öring. Samtliga klass 1.

Noteringar/åtgärder: Kraftigt rensad sträcka, partvis kraftigt nedsänkt. På sträckan finns en kort fors i skogsparti. Kantarellmussling, som är en signalart, noterades på klen låga.

Figur 31. Smal och nedsänkt sträcka.

Sträcka 15

Längd: 721 m

Medelbredd: 4,0 m

Medeldjup: 0,8 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: <5%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Inga möjliga lekplatser men enstaka möjliga uppväxtplatser och ståndplatser för större öring finns.

Noteringar/åtgärder: Kort forsande parti finns vid den gamla bron. Lämplig plats för tillförsel av lekgrus. Bron bör ses över för dess hållbarhet och kulturella bevarande.

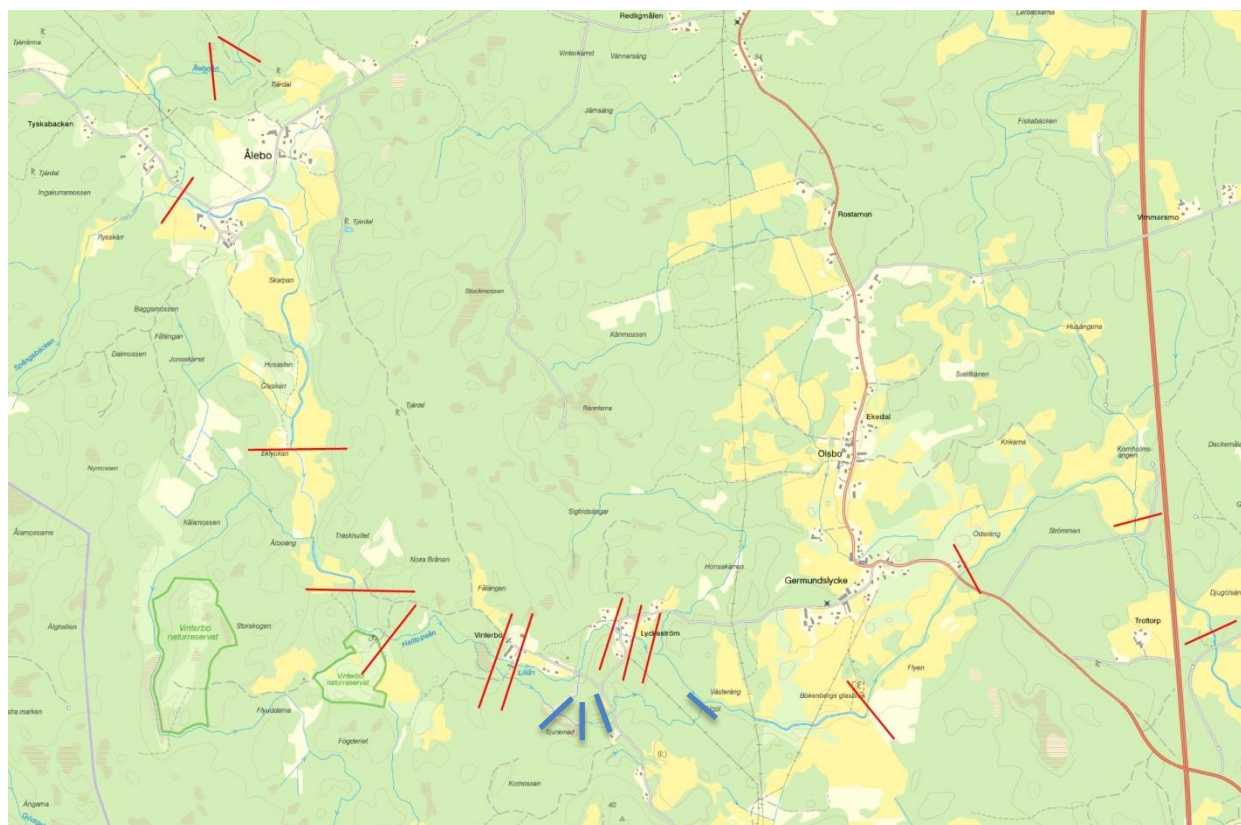

Figur 32. Kraftigt rensad sträcka, vid den gamla bron är det högre lutning.

16-29 samt 68-70. Sträcka 16 börjar strax öster om väg E22. Sträcka 68-70 är den södra grenen vid Lyckeström (figur 33). En blandad sträcka med ett mer småbrutet landskap. Här syns tydligt att vattnet och landskapets utformning haft stor betydelse för jordbruket. Det är intill ån som jordmånen varit bäst och det är här, i dalgångarna, man hittar större odlingar. Den större vägen E22 passerar ån. Vid Lyckeströms finns ett vandringshinder. Vandrande fisk och andra djur kan dock passera i den sidofåra som är belägen söder om Lyckeström.

Prioriterade åtgärder

- Skapa fiskväg vid Lyckeström och åtgärda klack på sträcka 23.
- Elfiske vid Lyckeström (sträcka 20-21) och vid bron i den södra fåran (sträcka 69).
- Biotopvård för den vandrande öringen vid Ålebo och Lyckeström.
- Biotopvård i den södra fåran Lyckeström.
- Fosfordamm i större diken på sträcka 17, 26, 27 för att minska näringstillförseln.
- Öka skyddszoner vid åkermark.
- Anpassade rensningar (om detta ska göras i en framtid). Rensningsutredning sträcka 26, 27 och 70.
- Rensa bestånden av jättebalsamin som finns nära ån då dessa kan spridas nedströms och hämma annan vegetation.

Figur 33. Sträcka 16-29 samt 68-70 i Halltorpsån.

Sträcka 16

Längd: 644 m

Medelbredd: 4,0 m

Medeldjup: 0,4 m

Botten: Findetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: >50%

Död ved: Måttlig förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Möjliga lek-, uppväxtplatser och ståndplatser (klass 1).

Noteringar/åtgärder: Väg E22 passerar, här noterades utterspillning. Att närvaro från utter noterades under biotopkarteringen är positivt, den är rödlistad som sårbar (VU) och har ökat under senare år i länet.

Figur 34. Bro över väg E22. Bilden är tagen i nedströms riktning. Vägen har viltstängsel, troligen är det många djur som passerar under bron.

Sträcka 17

Längd: 1171 m

Medelbredd: 4,0 m

Medeldjup: 0,5 m

Botten: Findetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Saknas i stort sett, möjligen finns enstaka ståndplatser för större öring.

Noteringar/åtgärder: Att spara kantzonerna är viktigt. Ett större dike ansluter på norra sidan västerifrån. Diket avvattnar uppskattningsvis runt 70 ha åkermark. Här bör fosfordamm och tvåstegsdike anläggas.

Figur 35. Kraftigt rensad sträcka med flera diken som ansluter.

Sträcka 18

Längd: 816 m

Medelbredd: 4,0 m

Medeldjup: 0,7 m

Botten: Lera

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Mycket brunt vatten på sträckan vilket indikerar humuspåverkan. Järninslag?

Figur 36. Sträckan hade brunare vatten än nedströms sträckor.

Sträcka 19

Längd: 1129 m

Medelbredd: 6,0 m

Medeldjup: 0,8 m

Botten: Lera

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: >50%

Död ved: Måttlig förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Skogliga naturvårdsinsatser sker längs sträckan, här växer ädellöv i form av bok och ek samt andra viktiga lövträd som hassel och asp. Fågelarter som observerades på sträckan var spillkråka och entita. Kantarellmussling på flera lågor signalerar skogliga naturvärden. En större kraftledning passerar över ån mitt på sträckan. Sidofåran (68-70), som har fina biotoper, ansluter till sträckan.

Figur 37. En av flertalet signalarter som noterades under biotopkarteringen; kantarellmussling. Arten är beroende av död ved. Naturvårdsinsatser där död ved lämnas på marken skulle få god effekt längs Halltorpsån. Död ved i vattnet är en bristvara i alla länets vattendrag.

Sträcka 20

Längd: 105 m

Medelbredd: 2,5 m

Medeldjup: 0,3 m

Botten: Findetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Möjliga lekområden, tämligen goda uppväxtområden och ståndplatser.

Noteringar/åtgärder: Kantzoner är viktigt att bevara. Kräftburar noterades och uppgifter från en markägare gör gällande att signalkräfta finns i ett hyggligt bestånd.

Figur 38. Mer block finns på sträckan vilket ger en varierad strömbild.

Sträcka 21

Längd: 100 m

Medelbredd: 3,0 m

Medeldjup: 0,2 m

Botten: Block, sten och detritus

Strömförhållande: Strömmande

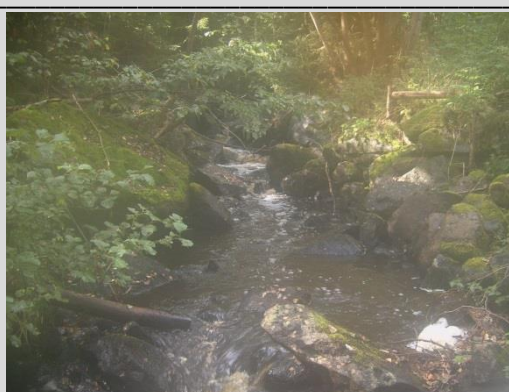
Skuggning: >50%

Död ved: Måttlig förekomst

Fysisk påverkan: Liten

Öringbiotop: Tämligen goda lekområden, mycket bra uppväxtområden och ståndplatser.

Noteringar/åtgärder: Fin, relativt orörd sträcka. Vandringshinder i form av damm där sträckan slutar. Ett omlöp går att skapa i den torrfåra som finns längst till väster. Fåran håller viss mängd vatten då vattenståndet är högt. Elfisken bör göras för att undersöka om vandrande öring finns här.

Figur 39. På sträckan vid Lyckeström dominerar blockrika habitat. Näckmossa växer på stenarna och det är här mer död ved.

Sträcka 22

Längd: 672 m

Medelbredd: 4,0 m

Medeldjup: 1,0 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Damm där sträckan börjar. Näckrosor, kaveldun och bladvass dominerar i dammen. Tomtmark går ner till ån på dess norra sida. Att skapa ett omlöp vid dammen vore önskvärt. De kulturhistoriska värden som finns kan lyftas fram bättre.

Figur 40. Lyckeström damm är präglad av en industriepok, här har funnits ett flertal verksamheter; bl.a. tegelbruk, kvarn och möbelfabrik.

Sträcka 23

Längd: 150 m

Medelbredd: 2,0 m

Medeldjup: 0,2 m

Botten: Sten

Strömförhållande: Svagt strömmande

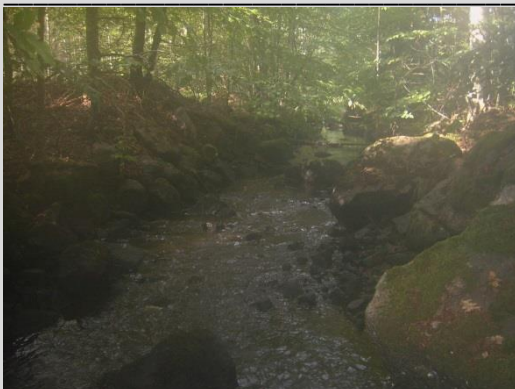
Skuggning: >50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Liten

Öringbiotop: Möjliga lekområden, tämligen goda uppväxtplatser och mycket bra ståndplatser för större öring.

Noteringar/åtgärder: Stensättningar finns från någon gammal verksamhet. En klack med upplagd sten finns som bör planas ut.

Figur 41. Smal del av ån, stensättningar visar att man längre tillbaka använde även små vattendrag.

Sträcka 24

Längd: 597 m

Medelbredd: 5,0 m

Medeldjup: 0,3 m

Botten: Findetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Möjliga lek- och uppväxtplatser, tämligen bra ståndplatser för större öring.

Noteringar/åtgärder: Värdefullt kvillområde finns på sträckan. Sträckan går nära Vinterboreservatet. En rik svampflora noterades.

Figur 42. En gammal grov bok på sträckan. Sträckans variation indikerar höga naturvärden.

Sträcka 25

Längd: 325 m

Medelbredd: 4,0 m

Medeldjup: 0,5 m

Botten: Findetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Värdefullt naturområde med bl.a. bok. Krusulota kan nämnas som är en mossas och signalart.

Figur 43. Sträckans vattenbiotoper är genom kraftig rensning ganska trivial men närmiljön bedömdes vara skyddsvärd.

Sträcka 26

Längd: 787 m

Medelbredd: 4,0 m

Medeldjup: 0,5 m

Botten: Findetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Enstaka ståndplatser för större öring finns, i övrigt saknas habitat.

Noteringar/åtgärder: Skyddszoner bör anläggas mot vattendraget. Rensningsbehovet bör utredas, all rensning bör ske miljöanpassat. Betande djur finns längs ån. Mycket salix i kanterna. Kartfjäril observerades.

Figur 44. Smalare del på sträcka 26.

Sträcka 27

Längd: 1708 m

Medelbredd: 3,0 m

Medeldjup: 0,5 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

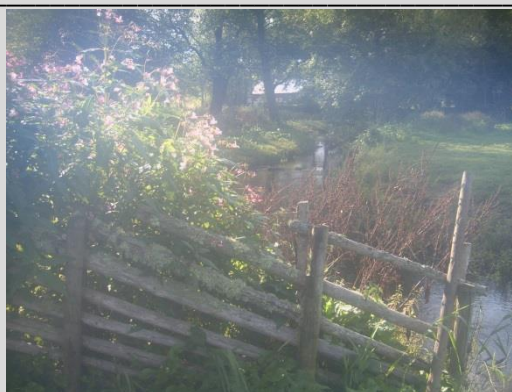
Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Inga lekområden, möjliga uppväxtområden och ståndplatser finns enstaka.

Noteringar/åtgärder: Lång sträcka. Skyddszoner bör anläggas intill ån. Tvåstegsdiken och fosfordamm bör anläggas i diken som rinner ut på sträckan. Vattenuttag görs. Tomtmark med ansade gräsmattor går ner till ån. Ett visst rensningsbehov kan finnas i trånga passager. Jättebalsamin växer i ett större å-nära bestånd. Vid bron i Ålebo är lutningen något högre, här skulle lekplatser för öringen kunna anläggas, beroende på hur utbredd öringens vandring är.

Figur 45. Jordbrukspräglad sträcka vid Ålebo. Jättebalsamin kan bli ett problem.

Sträcka 28

Längd: 1028 m

Medelbredd: 3,0 m

Medeldjup: 0,6 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

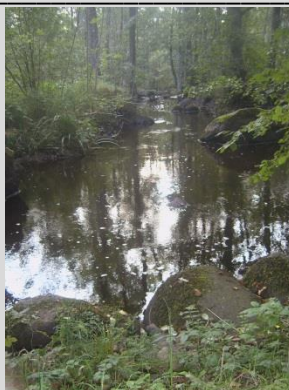
Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Liten

Öringbiotop: Möjliga lek- och uppväxtområden, tämligen goda ståndplatser för större öring.

Noteringar/åtgärder: Mer sten på denna sträcka. Kvarnverksamhet har troligen bedrivits på två platser vid bron. Dessa platser kan ha kulturhistoriskt värde. Ett större vattenrör noterades i början på sträckan.

Figur 46. Sträckan har flera kulturvärden. Vattenrör av större dimension i nederkanten av högra bilden.

Sträcka 29

Längd: 425 m

Medelbredd: 4,0 m

Medeldjup: 0,8 m

Botten: Findetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: >50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Lek- och uppväxtområden saknas, möjligen ståndplatser för enstaka större öring.

Noteringar/åtgärder: Grova aspar, tallar och ekar finns i närmiljön. Kantarellmussling noterades.

Figur 47. Sträckan är hårt rensad, närmiljön är varierad med olikåldrig skog.

Sträcka 68 – södra grenen Lyckeström

Längd: 629 m	Medelbredd: 3,0 m	Medeldjup: 0,4 m
Botten: Grovdetritus	Strömförhållande: Strömmande	Skuggning: >50%
Död ved: Riklig förekomst	Fysisk påverkan: Försiktig	

Öringbiotop: Tämligen goda lek- och uppväxtområden, mycket goda ståndplatser för större öring.

Noteringar/åtgärder: Fin meandrande sträcka som är mer orörd. Värdefulla bokskogsområden. En del sten och block finns i kanterna kan placeras ut i ån. Lekgrus och död skulle gynna den eventuella öring som finns på sträckan. Strömstare observerades på sträckan. Potentiell nyckelbiotop.

Figur 48. Den södra fåran av Halltorpsån håller värdefulla biotoper.

Sträcka 69 – södra grenen Lyckeström

Längd: 150 m	Medelbredd: 2,5 m	Medeldjup: 0,1 m
Botten: Sten	Strömförhållande: Forsande	Skuggning: >50%
Död ved: Måttlig förekomst	Fysisk påverkan: Ingen	

Öringbiotop: Mycket goda lek-/uppväxtområden samt ståndplatser (bästa klass, 3).

Noteringar/åtgärder: Troligen rester från kvarnverksamhet, god lutning med forsande vatten. Här vore det värdefullt att göra elfiske. Beroende på utfall av provfiske så bör biotopvård utföras. Branta partier, potentiell nyckelbiotop.

Figur 49. För öring en av de bättre sträckorna i hela Halltorpsån. Ett av de mest prioriterade områden att utföra provfiske.

Sträcka 70 – södra grenen Lyckeström

Längd: 150 m

Medelbredd: 6,0 m

Medeldjup: 0,5 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: >50%

Död ved: Måttlig förekomst Fysisk påverkan: Ingen

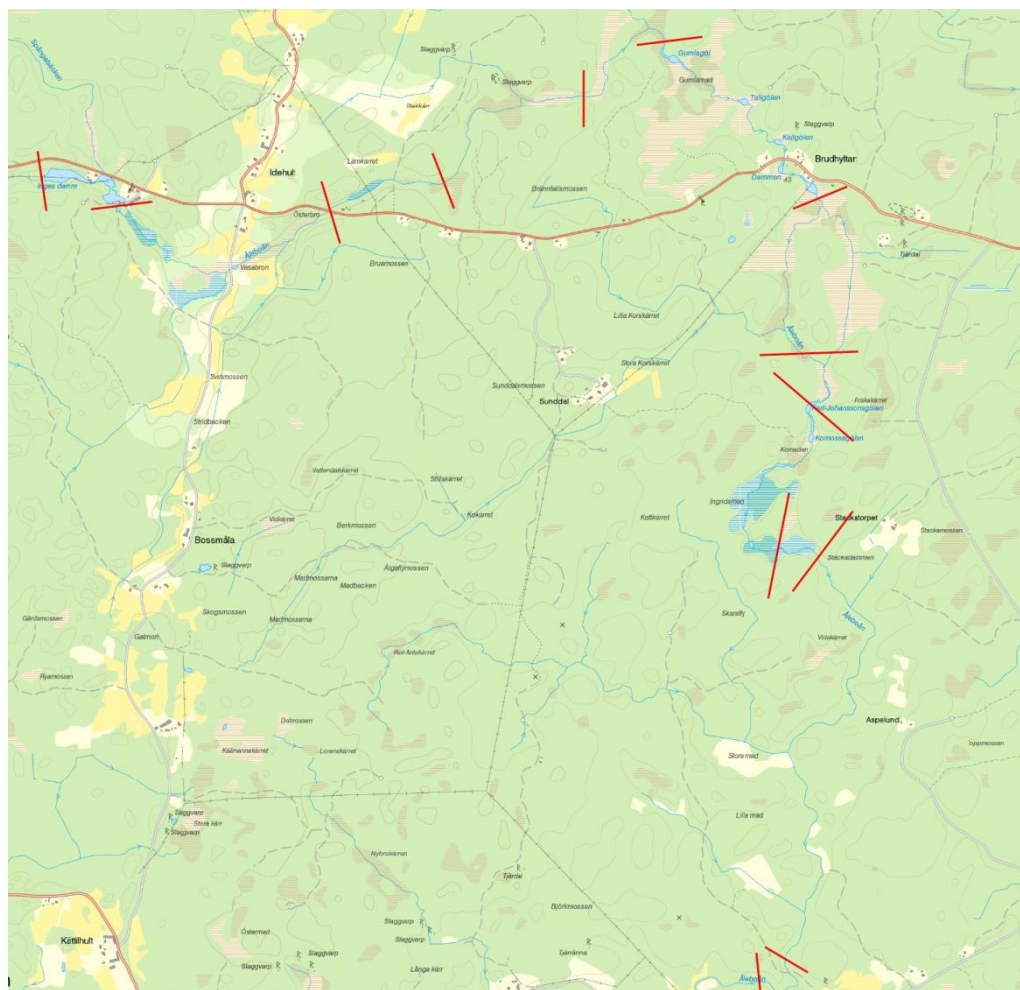
Öringbiotop: Möjliga lek- och uppväxtområden och tämligen goda ståndplatser.

Noteringar/åtgärder: Vegetationsrik del. Rensningsbehov för att underlätta fiskvandring bör utredas.

30-40. Sträcka som går mestadels i skogsbygd med värdefulla skogsmarker i närmiljön. Definitivt vandringshinder vid Idehult; Inges damm. Fuktiga stråk och våtmarksområden finns på sträckan. Ett av de vid karteringen bedömda områden med höga naturvärden.

Prioriterade åtgärder

- Undersöka om den vandrande öringen leker på sträckan.
- Sträckorna håller höga naturvärden. Det vore bra om hela området fick ett skydd, de södra sträckorna vore bra om de kunde omfattas av biotopskydd eller ingå i ett större sammanhängande skyddsområde. Här är många aktörer viktiga; markägare, vattenråd, Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen i Kalmar län.
- Det är av stor vikt att kantzoner bibehålls.
- Varsamt skogsbruk intill vatten. Detta gäller all avverkning och körning intill vattendraget.
- Biotopvård i form av grus- och stenuläggning samt tillförsel av död ved.
- Anlägga fiskväg vid Inges damm.
- Förbättra passagen i Inges damm.

Figur 50. Sträcka 30-40 i Halltorpsån.

Sträcka 30

Längd: 2358 m

Medelbredd: 2,5 m

Medeldjup: 0,6 m

Botten: Findetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: <5%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Möjligen finns enstaka ståndplatser för större öring på sträckan, annars saknas öringbiotoper.

Noteringar/åtgärder: Tre diken ansluter på sträckan, dessa bedöms ha måttlig påverkan. Vid det största diket kan sedimentationsdamm skapas. Mycket död ved i närmiljön skapar förutsättning för hög biologisk mångfald. Beskuggningen över vattnet skulle kunna bli bättre i vissa avsnitt. Brandticka (VU) som är sällsynt, observerades och signalerar höga naturvärden. Det är viktigt att spara kantzoner och död ved på marken. Skogsbruk bör ske med stor miljöhänsyn. Hur området skyddas/kan utvecklas i en framtid bör diskuteras.

Figur 51. Sträckan har öppna och mer slutna delar.

Sträcka 31

Längd: 200 m

Medelbredd: 4,0 m

Medeldjup: 0,2 m

Botten: Sten

Strömförhållande: Strömmande

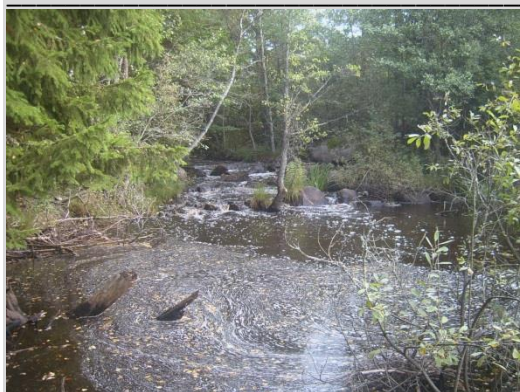
Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Tämligen goda lekmöjligheter och uppväxtmiljöer och tämligen goda ståndplatser för större öring.

Noteringar/åtgärder: Rikligt med mossor på stenar.

Figur 52. Kort parti med strömmande och forsande vatten. En hölja bildas nedanför.

Sträcka 32

Längd: 1000 m

Medelbredd: 4,0 m

Medeldjup: 0,7 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Möjligen finns enstaka områden för lek, uppväxt och ståndplatser (klass 1).

Noteringar/åtgärder: Stora hyggen finns mot ån. Aspticka och signalmossa på asp. Kräftburar tyder på att fiske bedrivs.

Figur 53. Få ytor för öring noterades, kräftfiske bedrivs i ån.

Sträcka 33

Längd: 307 m

Medelbredd: 2,5 m

Medeldjup: 0,1 m

Botten: Block

Strömförhållande: Forsande

Skuggning: >50% (god)

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Försiktig

Öringbiotop: Tämigen goda lekområden, mycket bra uppväxtområden och ståndplatser.

Noteringar/åtgärder: Gammalt odlingslanskap med stenmurar. Kvillområde, stensättning och hölja är värdefulla strukturelement som noterades på sträckan. Alticka och safsa noterades. Mer lekgrus skulle behövas på sträckan. Potentiell nyckebiotop.

Figur 54. Fin sträcka för öring.

Sträcka 34

Längd: 800 m

Medelbredd: 3,0 m

Medeldjup: 0,7 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

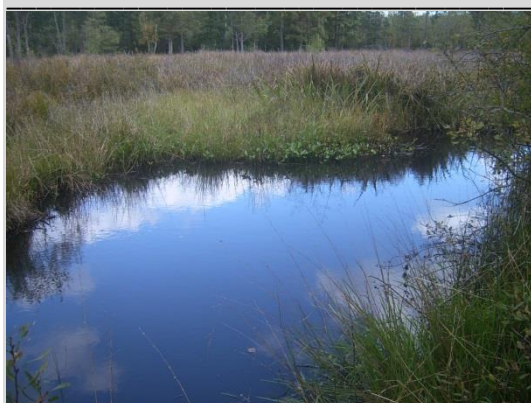
Skuggning: <5%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Försiktig

Öringbiotop: Möjliga lek- uppväxtområden samt ståndplatser finns.

Noteringar/åtgärder: Värdefullt madområde. Större höljor med stilla vatten bildas. Följande arter noterades: Sångsvan (familj), spillkråka, skogsödla, blåmossa, spillning från utter (VU), amiralfjäril. Det är viktigt att rensningar i närområdet inte sker så att vattendynamiken förändras. Dike som bedömdes till större påverkan ansluter till sträckan. En våtmark/sedimentationsdamm skulle kunna anläggas här.

Figur 55. Madområden, periodvis översvämmad mark, kan hysa många värdefulla arter.

Sträcka 35

Längd: 1116 m

Medelbredd: 6,0 m

Medeldjup: 0,7 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Större vattenspeglar finns på sträckan. Området innehåller värdefulla sumpskogar. Spillning från utter (VU) innehållandes kräftskal noterades på sten. En gammal stenvalvsbro finns vid Brudhyltan.

Figur 56. Stenbron vid Brudhyltan.

Sträcka 36

Längd: 586 m

Medelbredd: 4,0 m

Medeldjup: 0,5 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: >50%

Död ved: Måttlig förekomst Fysisk påverkan: Försiktig

Öringbiotop: Saknas i stort sett, möjligen finns ståndplatser för enstaka större öring.

Noteringar/åtgärder: Mycket värdefullt och välfungerande åplan innehållandes sumpskogar.

Figur 57. Fint åplan där vattnet periodvis går upp över lägre markområden noterades uppströms Brudhyltan.

Sträcka 37

Längd: 975 m

Medelbredd: 3,0 m

Medeldjup: 0,2 m

Botten: Block

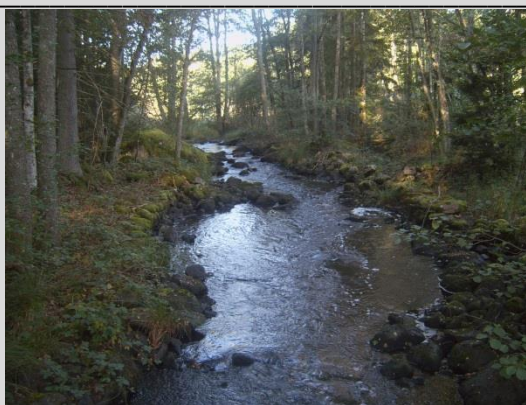
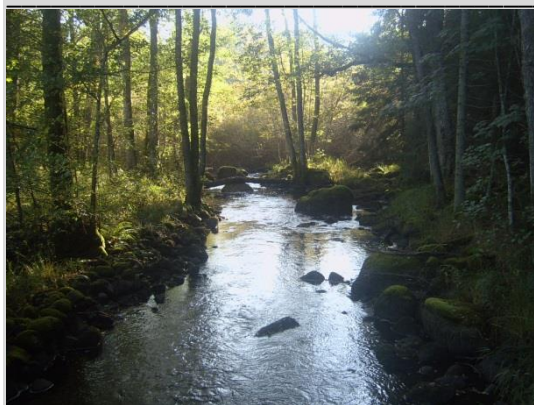
Strömförhållande: Strömmande

Skuggning: >50%

Död ved: Måttlig förekomst Fysisk påverkan: Försiktig

Öringbiotop: Tämigen bra lekområden, mycket bra uppväxtområden och ståndplatser.

Noteringar/åtgärder: Fina forsande partier, kvillområde. Stensättningar tyder på gamla verksamheter.

Figur 58. Fin strömmande sträcka. Om öring skulle finnas här så är förutsättningarna rätt för arten.

Sträcka 38

Längd: 491 m

Medelbredd: 3,0 m

Medeldjup: 0,5 m

Botten: Grovdetritus

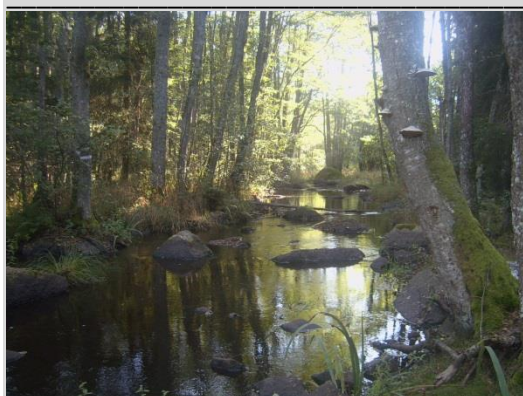
Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Måttlig förekomst Fysisk påverkan: Försiktig

Öringbiotop: Möjliga lek- och uppväxtplatser, tämligen goda ståndplatser för större öring.

Noteringar/åtgärder: Även på denna sträcka fungerar åplanet väl. Troiligen har en gammal kvarn funnits på sträckan, detta tyder stensättningar på. Snok och blåmossa noterades, även på denna sträcka syntes kräftburar. Sträckan slutar vid en större vägtrumma. Denna trumma bedömdes vara relativt nyanlagd.

Figur 59. En varierad sträcka.

Sträcka 39

Längd: 1190 m

Medelbredd: 5,0 m

Medeldjup: 0,5 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: >50%

Död ved: Liten förekomst Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Lek- och uppväxtplatser saknas, möjliga ståndplatser för större öring.

Noteringar/åtgärder: En sträcka i värdefullt odlingslandskap, närmast ån finns översvämmade marker som betas. Betestrycket bör öka. På sträckan närmast dammen, som utgör hinder för fisk, observerades forsärla. Enligt markägaren noteras ofta strömstare här. Kandelabersvamp (NT) noterades i ett skogsbyn.

Figur 60. Sträckan har tydligt inslag av odlingsområden. Dammen utgör Halltorpsåns första definitiva vandringshinder. Kaveldunen tyder på näringsrika sediment.

Sträcka 40 Damm

Längd: 412 m

Medelbredd: 30 m

Medeldjup: 1,0 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: <5%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Lek- och uppväxtplatser saknas, möjliga ståndplatser för större öring.

Noteringar/åtgärder: Damm med liten vegetationstäckning. Ett visst hinder finns mitt i dammen där vattenkraft nyttjats. Detta kan enkelt justeras genom att bredda utskovet och lägga i sten nedanför.

Figur 61. Inges damm sett mot utloppet. Mitt i dammen finns ett mindre hinder som skulle kunna förbättras genom att bredda utskovet och höja ytan nedströms med sten.

41-50. Sträckan rinner nära samhället Påryd, påverkan från samhället bedöms vara relativt liten i dagsläget. På sträckan ansluter Uggleboån norrifrån som är en överledning från Hagbyån. Detta område kalkas. Överledningen avslutas med en damm, Påryds damm, som har en höjd av 3 m. Här bedrevs kvarn- och sågverksamhet fram till 1950-talet. På sträckan som helhet finns flera spår efter kvarnverksamheter. En mindre del brukad mark finns på sträckan, omfattande skogsbruk förekommer i området uppströms Påryd.

Prioriterade åtgärder

- Anlägga fiskväg vid Fagerhults damm.
- Skonsamt skogsbruk är viktigt i anslutning till vatten.
- Öka kantzonerna intill vatten vid skogsbruk.
- Justera det mindre hindret uppströms Påryd, några stenar kan enkelt flyttas.
- Kulturhistorisk utredning kopplat till vattnen bör genomföras där man lägger vikt på åtgärder för att öka status kontra bevarande av kulturmiljöer. I Påryd finns hela tre definitiva hinder som bör omfatta en utredning.
- Utred hur mycket vatten som tillrinner från Hagbyån via överledningen till Halltorpsån. Detta bör stämmas av med SMHI.

Figur 62. Sträcka 41-50 i Halltorpsån.

Sträcka 41

Längd: 1628 m

Medelbredd: 5,0 m

Medeldjup: 0,3 m

Botten: Grovdetritus

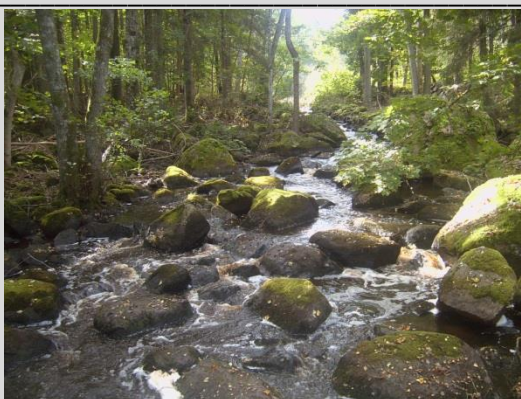
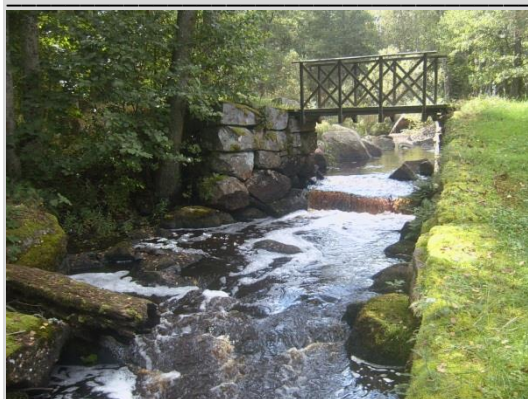
Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: >50%

Död ved: Måttlig förekomst Fysisk påverkan: Ingen (mycket ringa)

Öringbiotop: Tämligen goda lekområden och uppväxtområden, mycket bra ståndplatser.

Noteringar/åtgärder: Det finns spår från gamla verksamheter i form av stensättningar. Dessa utgör inga direkta hinder men skulle enkelt kunna justeras i positiv riktning.

Figur 63. Ett av de mindre hindren som finns på sträckan som är varierad, på vissa partier blockrik.

Sträcka 42 Damm

Längd: 346 m

Medelbredd: 4,0 m

Medeldjup: 1,0 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Sträckan börjar vid ett definitivt hinder. I dammen växer igelknopp, näckrosor, vattenklöver och fräken. Komposter intill ån noterades. Skulle hindret Idehults damm åtgärdas kan det finnas motiv för att åtgärda även detta hinder.

Figur 64. Dammen har två utskov och benämns Fagerhults damm men även Ossians damm nämns.

Sträcka 43

Längd: 1240 m

Medelbredd: 4,0 m

Medeldjup: 0,8 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: >50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Försiktig

Öringbiotop: Saknas, möjligen skulle enstaka större öringar kunna hitta någon ståndplats.

Noteringar/åtgärder: Vattenuttag sker på sträckan som är relativt opåverkad. Välfungerande svämplan, värdefulla sumpskogar finns som skulle kunna hysa naturvärden. Gångbro och vägöverfart i form av större trumma finns.

Figur 65. Trots närheten till samhället så är sträckan vid Påryd relativt opåverkad.

Sträcka 44

Längd: 100 m

Medelbredd: 1,5 m

Medeldjup: 0,2 m

Botten: Sten

Strömförhållande: Strömmande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Tämligen goda lekområden och uppväxtområden, mycket bra ståndplatser.

Noteringar/åtgärder: Ån går under ett hus på sträckan, troligen har man använt vattenkraft här. Ett fall bildas som utgör hinder för fisk. Hindret är brant, svårt att åtgärda. Nedanför fallet är det stensatt. En ovanlig sträcka, belägen intill kyrka, som troligen har kulturhistoriska värden.

Figur 66. Sträckan går nära kyrkan. Vattenkraft har troligen använts.

Sträcka 45

Längd: 100 m

Medelbredd: 2,5 m

Medeldjup: 0,2 m

Botten: Sten

Strömförhållande: Strömmande

Skuggning: >50%

Död ved: Måttlig förekomst

Fysisk påverkan: Försiktig

Öringbiotop: Tämligen goda lekområden, mycket bra uppväxtområden, mycket bra ståndplatser.

Noteringar/åtgärder: Fin sträcka med mycket sten och välbeskuggat. Ett partiellt hinder vid lågvatten i form av upplagda stenar finns på sträckan som lätt kan åtgärdas genom att flytta om stenen. Det är inte tydligt men troligen har man nyttjat vattnet längre tillbaka.

Figur 67. Välbeskuggad sträcka med god lutning. Bild till höger visar det partiella hindret.

Sträcka 46

Längd: 894 m

Medelbredd: 2,0 m

Medeldjup: 0,3 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: >50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Lekområden saknas, möjliga uppväxtområde och ståndplatser kan finnas.

Noteringar/åtgärder: Hårt sänkt och rensad sträcka. Odlad mark intill ån mitt på sträckan. Ett visst rensningsbehov kan finnas där vegetationen är tät. Nedströms den odlade marken har troligen någon gammal industriverksamhet bedrivits. En större väg passerar, här finns en trumma.

Figur 68. Sträckan är påverkad av rensningar och sänkningar.

Sträcka 47

Längd: 1047 m

Medelbredd: 2,0 m

Medeldjup: 0,3 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: >50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Lekområden saknas, möjliga uppväxtområde och ståndplatser kan finnas.

Noteringar/åtgärder: Mycket storblockig närmiljö. Kvillområde finns, värdefulla sumpskogar intill ån. Mycket död ved på marken. Biotopskyddsytor finns längs sträckan. Spillkråka noterades och murklor i form av biskopsmössor noterades på flera platser.

Figur 69. Som på många platser längs Halltorpsån hittades speciella svampar. Svampar är en bra artgrupp för att undersöka natur. I detta avseende bör Halltorpsån betecknas som intressanta områden.

Sträcka 48

Längd: 1653 m

Medelbredd: 3,0 m

Medeldjup: 0,3 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Måttlig förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Flera överfarter finns på sträckan. Stora produktionsskogar. Ett flertal diken ansluter, ett av dessa bedömdes ha större påverkan. Lövträd bör sparas och gynnas intill vatten.

Figur 70. Klassiskt uteseende för vattendrag i produktionsskogar, ofta en artfattig miljö. Granproduktionsskogar växer snabbt men marken och vattnet blir surare.

Sträcka 49

Längd: 455 m

Botten: Grovdetritus

Död ved: Liten förekomst

Medelbredd: 2,0 m

Strömförhållande: Svagt strömmande

Fysisk påverkan: Kraftig

Medeldjup: 0,4 m

Skuggning: 5-50%

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Hyggen längs sträckan där kantzoner skulle behöva utökas.

Figur 71. Skogsbruket har ett stort ansvar för att minska påverka till vatten. Kantzonerna bör öka på sträckan.

Sträcka 50

Längd: 155 m

Botten: Sten

Död ved: Liten förekomst

Öringbiotop: Tämmligen goda lekområden, mycket bra uppväxtområden, mycket bra ståndplatser.

Medelbredd: 2,0 m

Strömförhållande: Forsande

Fysisk påverkan: Försiktig

Medeldjup: 0,2 m

Skuggning: >50%

Noteringar/åtgärder: Grova träd på sträckan, gran och asp. Aspticka. Järnrikt vatten.

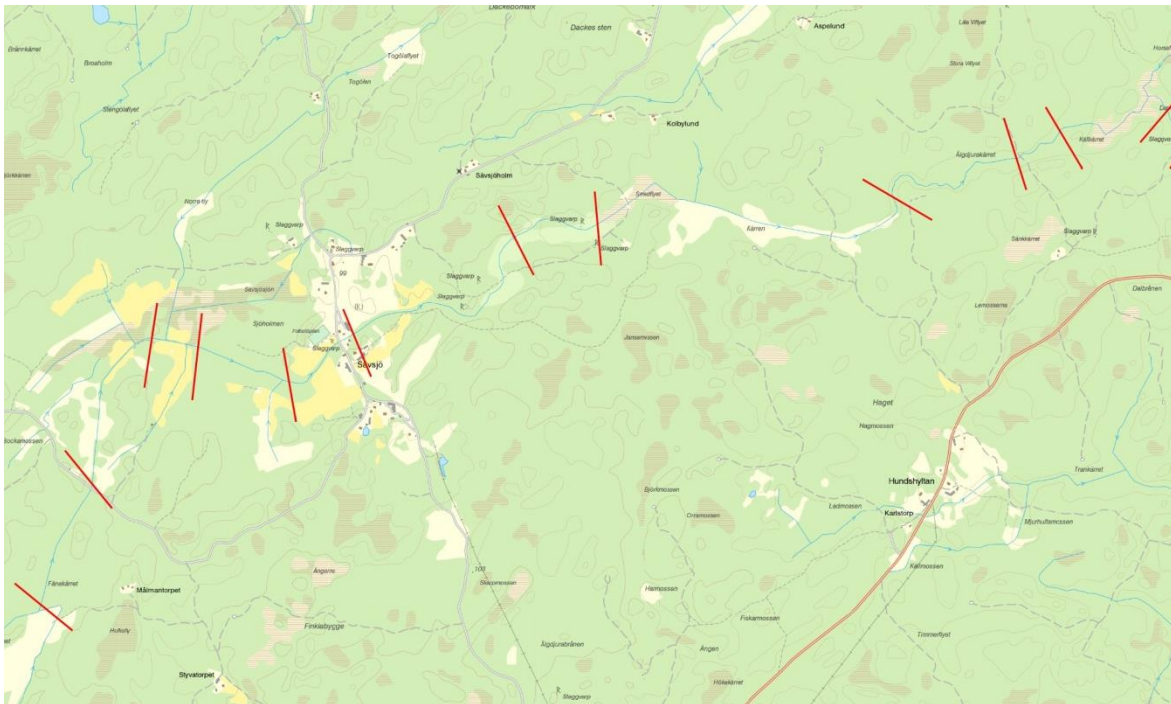

Figur 72. Sträckan tycks ha järnberikat vatten vilket syns som avfällningar på stenar. Järnframställningen har varit omfattande i området.

51-61. Främst en skogssträcka. Mer omfattande odlingslandskap finns i Sävsjö, en by med bevarat odlingslandskap. Här återfinns lite större betade arealer. Sträckan är i stora stycken hårt rensad med syfte att skapa bra förutsättningar för odling och skogsbruk. Ett stort rensningsföretag finns vid Sävsjö i riktning mot sydväst.

Prioriterade åtgärder

- Skonsamt skogsbruk intill vatten.
- Bevara det värdefulla odlingslandskapet med småskaligt jordbruk, upprätthåll bete.
- Rensning av trumma på sträcka 52.
- Anlägg skyddszoner mot odlad mark.
- Återskapa våtmark, anlägg fosforfälla vid Sävsjö, sträcka 59.

Figur 73. Sträcka 51-61 i Halltorpsån.

Sträcka 51

Längd: 680 m

Medelbredd: 2,0 m

Medeldjup: 0,3 m

Botten: Findetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: >50%

Död ved: Måttlig förekomst

Fysisk påverkan: Försiktig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Kvillområde finns på sträckan. Fina kärr- och sumpskogsområden. Mycket block och död ved på marken. Hassel, al, asp och ek växer i närmiljön. Potentiell nyckelbiotop. Mörkt järnrikt vatten.

Figur 74. Kvill- och sumpskogsområden med rörligt markvatten är skyddsvärda.

Sträcka 52

Längd: 204 m

Medelbredd: 1,5 m

Medeldjup: 0,3 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Svärdsilja växer på sträckan. Ögontröst, en kärlväxt, noterades en bit ifrån ån. Trummorna bör rensas då det uppströms har bildats en propp.

Figur 75. Sträckan slutar vid en vägöverfart och en dubbeltrumma.

Sträcka 53

Längd: 837 m

Medelbredd: 1,5 m

Medeldjup: 0,3 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Saknas, möjligen kan större öring hitta någon enstaka ståndplats.

Noteringar/åtgärder: Hårt rensad sträcka. Man har sprängt och brutit upp stora block som återfinns i kanterna.

Figur 76. Hårt rensad och nedsänkt sträcka.

Sträcka 54

Längd: 1716 m

Medelbredd: 2,5 m

Medeldjup: 0,3 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Rätad sträcka. Kantzoner intill vatten kan innebära att rensningsbehovet minskar då kantzoner skuggar ytan varpå växtligheten avtar.

Figur 77. Även denna sträcka är hårt rensad.

Sträcka 55

Längd: 496 m

Medelbredd: 1,5 m

Medeldjup: 0,2 m

Botten: Sten

Strömförhållande: Strömmande

Skuggning: >50%

Död ved: Måttlig förekomst Fysisk påverkan: Försiktig

Öringbiotop: Möjliga lekområden, tämligen bra uppväxtområden och ståndplatser.

Noteringar/åtgärder: Fin skuggig sträcka med värdefull skog i närmiljön. Grova granar.

Figur 78. Sträckan visar på ett bra sätt att vatten och skog hör ihop. All fiske- och vattenvård börjar på land.

Sträcka 56

Längd: 1100 m

Medelbredd: 2,0 m

Medeldjup: 0,2 m

Botten: Findetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Spara kantzoner mot ån. Närmast byn finns en del ädellöv.

Figur 79. Vägöverfarter speglar ofta nyttjade marker vilket stämmer väl in på skogsbruket som är utbredd i området. Stora hyggen finns på sträckan.

Sträcka 57

Längd: 412 m

Medelbredd: 3,0 m

Medeldjup: 0,3 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Svagt strömmande

Skuggning: <5%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Mycket vegetation bitvis bestående av vattenmärke, missne, svalting, topplösa och kaveldun.

Figur 80. De öppna sträckorna får ofta tät vegetation. Man ser tydligt att igenväxning hindras på sträckor som har täta kantzoner.

Sträcka 58

Längd: 473 m

Medelbredd: 3,0 m

Medeldjup: 0,5 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: >50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Hänsyn vid avverkningar är viktigt. Spillkråka noterades.

Figur 81. Tät produktionsgranskog närmast vattnet.

Sträcka 59

Längd: 245 m

Medelbredd: 3,5 m

Medeldjup: 0,3 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: Saknas helt

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Försiktig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Kaveldun växer i täta bestånd. Skyddszoner bör inrättas för att minska näringsläckaget till vatten. Växten brunskära noterades i vattnet. I området norröver ligger en utdikad våtmark, denna skulle kunna återskapas för att öka näringsupptaget.

Figur 82. Kaveldun indikerar näringsrika förhållanden. På denna plats är sedimenten rik på fosfor.

Sträcka 60

Längd: 840 m

Medelbredd: 2,0 m

Medeldjup: 0,2 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Måttlig förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Tätt vegetation bitvis, rensningsbehovet bör utredas. Sträckan håller värdefulla betesmarker. Spår från vildsvin som har ett välanvänt gyttjebad noterades.

Figur 83. Betande djur är den bästa naturvården. Sävsjö har ett värdefullt odlingslandskap.

Sträcka 61

Längd: 630 m

Medelbredd: 2,0 m

Medeldjup: 0,2 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: >50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Bibehålla kantzoner är värdefullt.

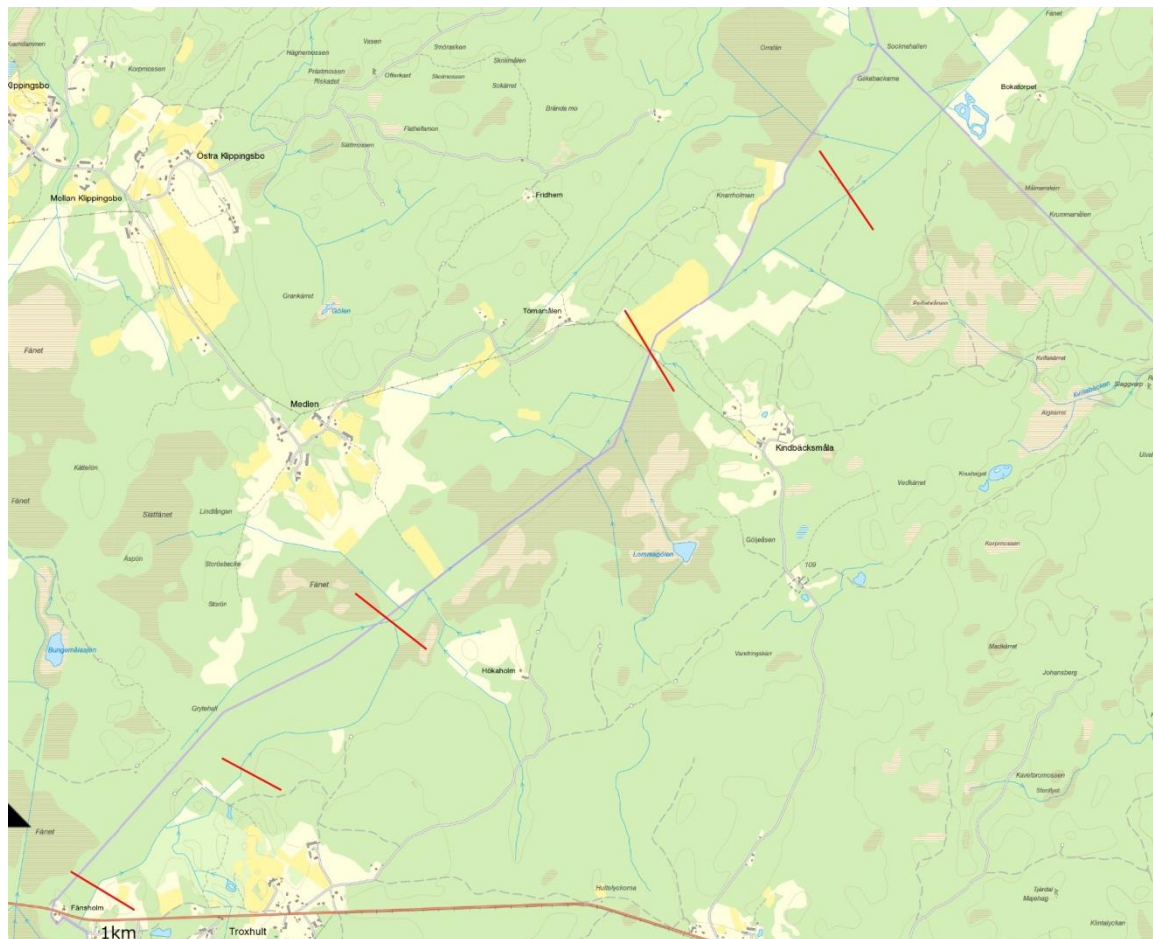

Figur 84. Vägtrummor där sträckan börjar.

62-67. Källområde för Halltorpsån. Ån kantas här av partier med äldre tallskog.

Prioriterade åtgärder

- Bevara skogliga värden genom försiktigt skogsbruk i gammal tallskog.
- Varsamt skogsbruk intill ån, undvik körskador i mjuk mark och spara kantzonerna.

Figur 85. Sträcka 62-67 i Halltorpsån.

Sträcka 62

Längd: 1570 m

Medelbredd: 2,0 m

Medeldjup: 0,3 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: >50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Revlummer och mattlummer noterades, liksom vanlig groda. Grävd damm.

Figur 86. Lugnflytande sträckor dominerar högt upp i Halltorpsån.

Sträcka 63

Längd: 1232 m

Medelbredd: 2,0 m

Medeldjup: 0,2 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: <5%

Död ved: Saknas

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Nyrensad sträcka.

Figur 87. På de övre sträckorna är rensning omfattande.

Sträcka 64

Längd: 1834 m

Medelbredd: 0,7 m

Medeldjup: 0,1 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Måttlig förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Grävd damm noterades. Värdefulla skogsområden där jakt tycks vara utbredd då flera jakttorn observerades. Tjäder noterades som är en signalart för värdefulla skogsmiljöer. I övrigt noterades blåmossa, klockljung och skvattram.

Figur 88. Ån rinner genom värdefulla skogar.

Sträcka 65

Längd: 1155 m

Medelbredd: 0,4 m

Medeldjup: 0,2 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: 5-50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Mycket kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Mycket tall i omgivningen. Pors, skvattram, spillkråka, tjäder och vanlig padda noterades.

Figur 89. Tallskogar kan genom att varsamt skogsbruk bli tämligen artrika. Dessa skogsmiljöer är skyddsvärda.

Sträcka 66

Längd: 947 m

Medelbredd: 1,5 m

Medeldjup: 0,3 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

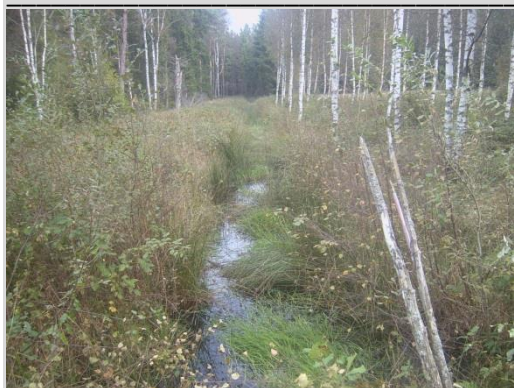
Skuggning: <5%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Flackt landskap, något mer odlingspåverkat.

Figur 90. Planterad björk kantar ån.

Sträcka 67

Längd: 200 m

Medelbredd: 2,0 m

Medeldjup: 0,3 m

Botten: Grovdetritus

Strömförhållande: Lugnflytande

Skuggning: >50%

Död ved: Liten förekomst

Fysisk påverkan: Kraftig

Öringbiotop: Saknas

Noteringar/åtgärder: Källområde.

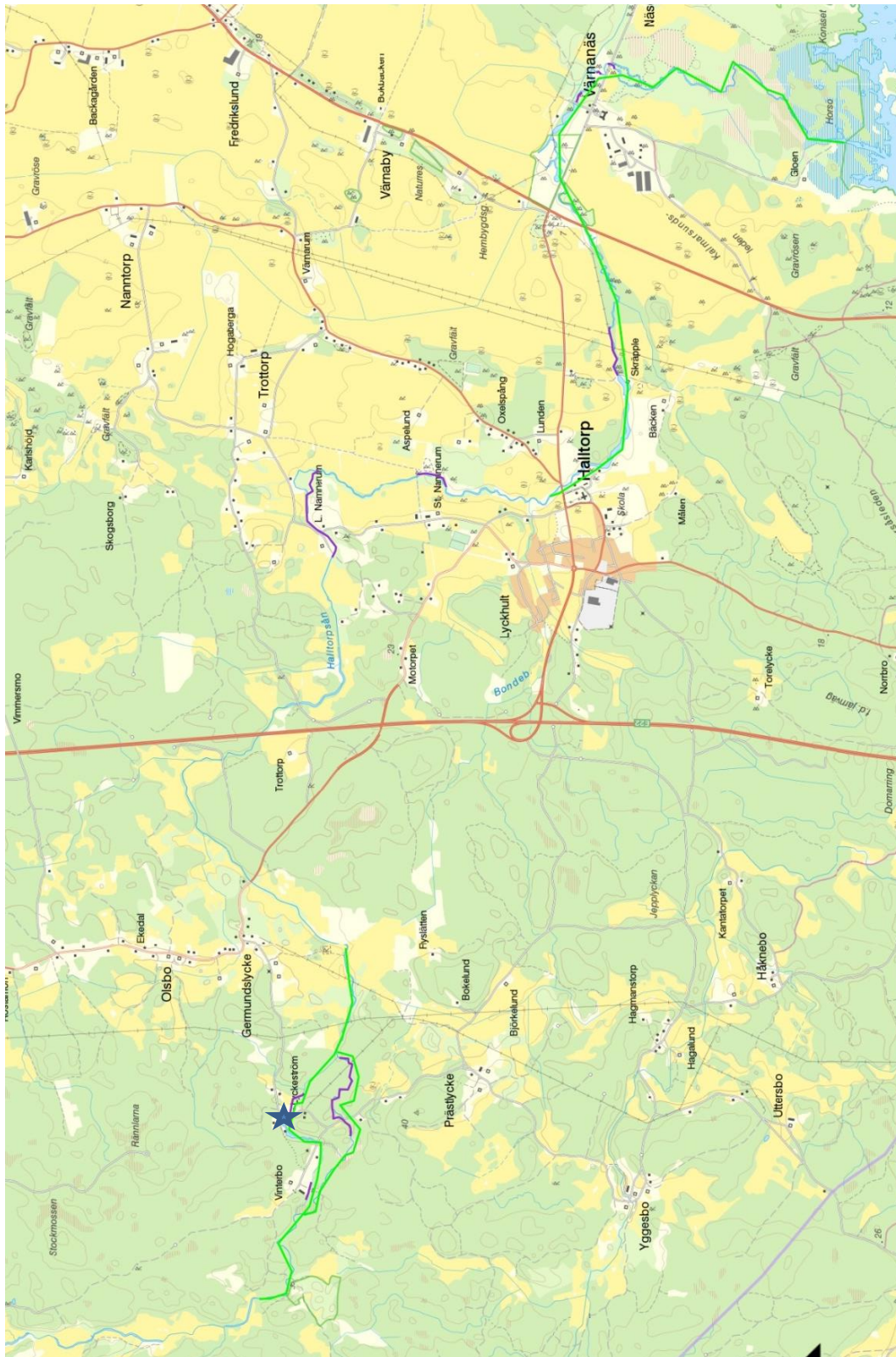
Figur 91. Vid Troxhult startar Halltorpsån sin väg mot kusten. Ett vattendrag med många värden!

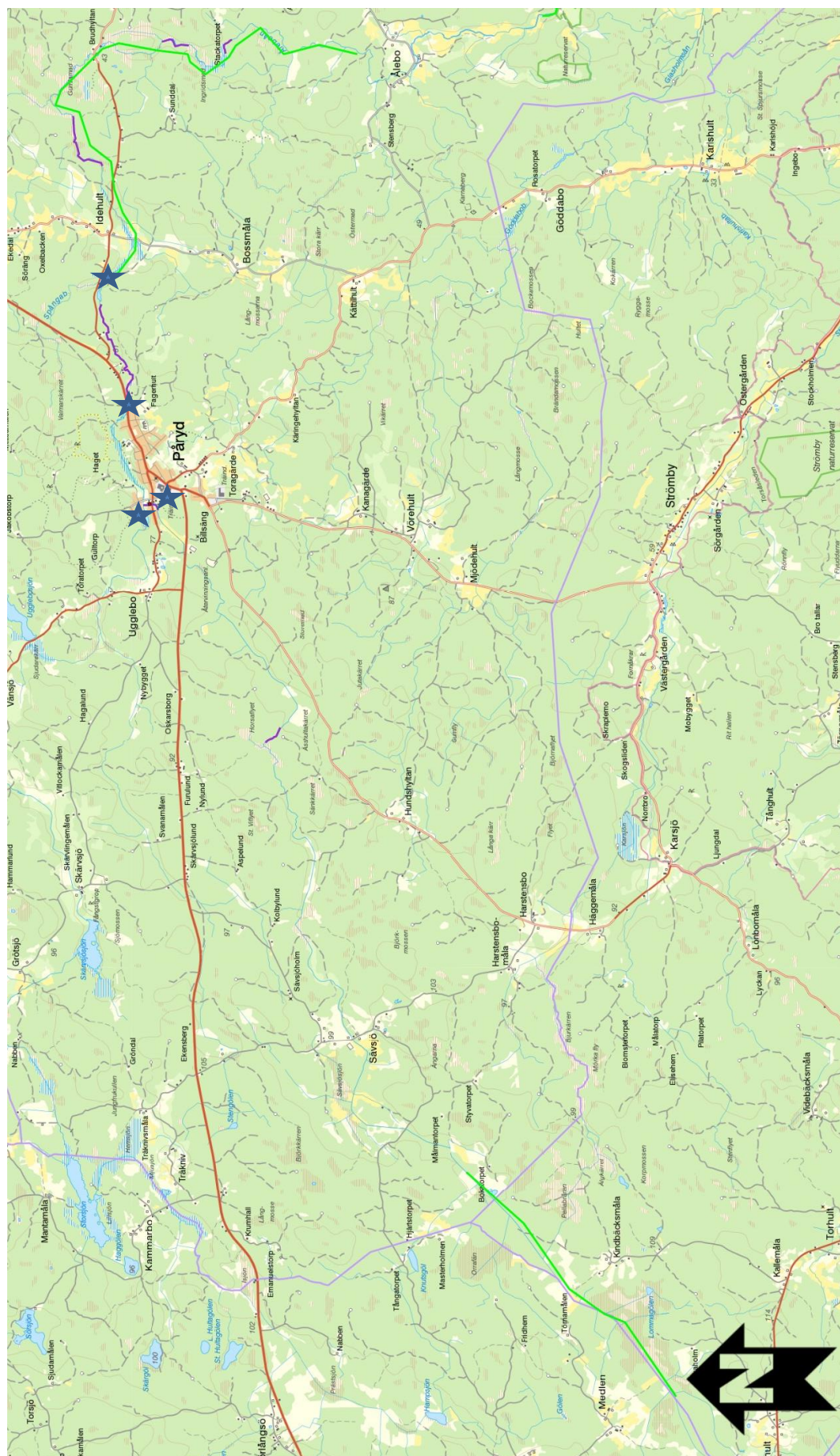
Kartor

Bra sträckor för öring (=skyddsvärda strömmande sträckor)

Höga naturvärden

Definitivt vandringshinder

Referenser

- Holm, J. 2012. Inventering av lekvandrande mört i sex vattendrag i Kalmar län. Mönsterås kommun.
- Hushållningssällskapet Kalmar. 1960. Årsskrift 1960.
- Hushållningssällskapet Kalmar. Arkiv fiske.
- Kalmar kommun. 1993. Kulturmiljöprogram Kalmar kommun.
- Länsstyrelsen i Kalmar län. 2011. Dikningsföretag. Underlagsdokument vattenförvaltning.
- Länsstyrelsen i Kalmar län, 2010. Åtgärdsområde Halltorpsån.
- Lennartsson, T. Hushållningssällskapet Kalmar. 1994. Inventering av vandringshinder. Länsstyrelsen i Kalmar län. Rapport 1994:7.
- Länsstyrelsen i Kalmar län. Biotopkarteringar i länets vattendrag 2000-2001 inom projekten Mellanbygdsvatten och Biotopkartering 2001.
- Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2002. Biotopkartering – vattendrag. Rapport 2002: 55.
- Månsson, C-J. 2015. Biotopkartering Snärjebäcken inom Kalmar kommun. Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge.
- Månsson, C-J. 2014. Biotopkartering Tjärekullaån. Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge.
- Månsson, C-J. 2013. Elfisken i Halltorpsån. Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge.
- Naturvårdsverket. 2003. Metod Biotopkartering.
- Naturvårdsverket och Fiskeriverket. 2008. Ekologisk restaurering av vattendrag.
- Skogsstyrelsen. Skogens pärlor
- SLU, Elfiskeregistret SERS.
- Vattenmyndigheten Södra Östersjön och Länsstyrelsen i Kalmar län. Förslag på åtgärdsprogram och förvaltningsplan.
- Vattenmyndigheten. VISS. Vattenkartan.

Webbadress till den nationella biotopdatabasen:
<http://biotopkartering-intern.lansstyrelsen.se/Default.aspx>

Figur 92. Vattendragens utseende förändras ständigt, efter väder och årstid. Bilderna visar Halltorpsån vid Idehult, i september och november månad 2014. Foto: Carl-Johan Månsson